

Paonori Corintoquë ya'huëpisopita ninshitërinso'

Imapisopita yonquiaton, quirica a'patërinso'

¹ Ca Paonoco ninshitaranquëma'. ¿Noya canpitanta' ya'huarama'? Canta' isëquë noya ya'huarahuë. Yosë nohuanton, Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Iya Sostiniséro'co nanan a'patarainquëma'.

² Corintoquë ya'huëramasopita ninshitaranquëma'. Canpitanta' Yosë huëntonënuquë ya'conama'. Quisocristo imapatama', anoyacancantërinquëma' ni'ton, noyápiachin cancantërama'. Yosë acorinquëma' piyapinënpita nicacamaso marë'. Nisha nisha parti a'napitanta' Quisocristo imapi. Ya'ipinpoa' ina hua'anëntërinpoa'. A'na huënton pochin ninëhua'. ³ Inaora nohuanton, Tata Yosë catahuainquëma'. Asanocancainquëma'. Sinioro Quisocristonta' inachachin catahuainquëma'.

Yosë catahuarinpoaso'

⁴ Quisocristo imapatama', Yosë nosoroatënuquëma', catahuarinquëma'. Ina marë', "Yosparinquën," itërahuë Yosë. ⁵ Quisocristo imarama' ni'ton, na'con catahuamiatërinquëma'. Ina catahuahuachinquëma', noya yonquiatoma' noya nia'chintarama'. Yonquirinso chachin anitotërinquëma'. ⁶ Quisocristo nanamën a'chintohuatënuquëma', Yosë catahuarinquëma' natëcamaso marë'. "No'tëquën sha'huitërinpoa'," ta'toma', natërama'. ⁷ Canpitaora co nanitëramahuë Yosë pochin cancantacamaso'. Nipirihuë', Yosë ananitarinquëma'. Co manta' pahuantarinquëmahuë noya nicacamaso marë'. Catahuarinquëma'

ni'ton, noya cancantatoma', Siniro Quisocristo o'mantacaso' tahuëri ninarama'. ⁸ O'mantaquë huarë' inaso' achinicancanarinquëma'. Oshanëma' inquitatëinquëma', noyápiachin cancan quëtërinquëma'. Imamiatarama' ni'ton, o'mantahuachin, co insonta' ana'intarinquëmahuë'. ⁹ Yosë co naniantarinquëmahuë'. Sha'huitërinquëmaso chachin catahuarinquëma'. Nani acorinquëma' hui'nin nohuitacamaso marë'. Quisocristo chachin hua'anëntërinpoa huachi.

Nisha nisha imapiso'

¹⁰ Apira iyaro'sa' Siniro Quisocristo nanan quëtërinco ni'ton, pënënanarinquëma'. Ina imarama' ni'quëhuarë', noya ninontoco'. Ama nisha nisha yonquiatoma', a'na' a'na' imacosohuë'. Napopináchin yonquiatoma', noya nini'toma' ya'huëco'. ¹¹ A'naquëma', iyaro'sa', canpita capini nino'huirama', natantërahuë. Croi quëmopinënpita sha'huitiirinco. ¹² Nisha nisha nonama': "Paono imarai," tënama' a'naquëma'. "Quiyaso' Aporosë imarai," tënama' a'naquëma'. A'naquëmanta': "Pitro imarai," tënama'. A'naquëmaso nipirinhüë: "Cristo imarai quiyaso'," tënama'. ¹³ A'naíchin Cristo ya'huërin imacaso'. ¿Onpoatomata' nipachin nisha nisha imarama'? ¿Caso' co canpita oshanëma marë' corosëquë patanantërinacohüë! Aporintohuachinëinquëmara, ¿ma'ta' tënama'? "Paono imarahüë," co tënamahuë pora. ¹⁴ Co na'aquëma' aporintëranquëmahuë'. Crispo, Acayo, inaíchinquëma' aporintëranquëma'. Ina marë' noya cancantërahuë. ¹⁵ Na'aquëma' aporintëranquëma' naporini, "Paono aporintërincoi ina imaca'huaiso marë'," ichtomacohüë. Co napotamacoso' nohuantërahuë'. ¹⁶ I'yan, Istipanasënta', sa'in, hui'ninpita, inapitarë chachin aporintërahuë. Inaíchin aporintërahuëso', topirahuë'. Co huachi

a'na yonquirahuë'. ¹⁷ Nanamën a'china'huaso marë' Quisocristo acorinco. Co aporinta'huaso marë' acorincohuë'. A'chintohuatënquëmara, co na'con nitotoro'sa pochin nontëranquëmahuë'. Quisocristo corosëquë chiminin oshanënpoa' inquitinpoaso marë', tënahuë. Inaíchín nanitaparín nicha'ëinpoaso'. Napoaton inasáchin a'chinahuë. Nisha nisha a'chinahuë naporini, Quisocristo nanianchitomahuë'. Inaíchín yonquihuatëhua', tēhuēnchachin anoyacancantërinpoa'.

Quisocristo chiníquën nanantaton, nicha'ërinpoaso'

¹⁸ A'chinpatëra, “Quisocristo corosëquë chiminin nicha'ëinpoaso marë',” itërahuë. A'naquën natanpachinara, tēhuapi. Naporinsopita chiminpachina', parisitomiatapi. Canpoaso nipirinhüë' noya natanëhua'. Nani Yosë anoyacancantërinpoa'. Yosëíchin nanitaparín nicha'ëinpoaso'. ¹⁹ Quiricanën quëran itapon:

“A'naquënso' nani ma'sha nitotaponaraihuë', co noya yonquipihuë'. Inahuara cha'ëcaiso' yonquipirinahuë', co nanitapihuë'.

Nani ma'sha yonquiaponaraihuë', napoonin yonquipi,” tēnin Yosë.

²⁰ A'naquën inahuara yonquinëna quëran nani ma'sha nitotopi. A'naquënta' nitoa'chinapi. A'naquëonta' míso nonpi. Inapopirinhahuë', ¿ma'ta' ina marë' canapi? Co manta' canapihuë'. “Co nanamëhuë' imatomahuë', napoonin yonquirama',” itërin Yosëri. ²¹ Ina nohuan-ton, piyapi inahuara yonquinëna quëran co nanitopihuë' Yosë nohuitacaiso'. Quisocristo chimininso' a'chinárai. A'naquënso' ina natanpachinara, tēhuapi. Canpoaso nipirinhüë' natëhuatëhua', anoyacancantërinpoa'. Ina Yosë nohuantërin.

²² Cotioro'saso' co yanatëtopihuë'. “Yosë pochin niquë'. Ina ni'patoi, natëarainquën,” toconpi. Nisha

piyapi'santa' co yanatëtopihuë'. Na'con na'con nitotacasaráchin yonquipi. “Quiyaora yonquinëhuëi quëran nitotarai,” topi. ²³ Quiyaso nipirinhue' Quisocriso nanamënáchin a'chinai: “Corosëquë canpoa marë' chiminin,” tënai. Cotioro'saso' co natëtopihuë': “Inaso' Yosë hui'nin naporini, co chimiintonhuë',” toconpi. Nisha piyapiro'sarinta' co nohuantatonaraihuë', tëhuapi. ²⁴ Canpoaso nipirinhue' Yosë huayoninpoa' ni'ton, Quisocriso imarëhua'. Inaso' no'tëquën yonquirin. Ya'ipiya nitotaton, no'tëquën anitotërinpoa'. Inasáchin nanitaparín anoyacancantínpoaso', tënëhua'. Quiyanta' cotio piyapicoi nipiraihuë', canpitanta' nisha piyapinquëma' nipomarahue', Yosë nohuanton, imarëhua'. ²⁵ A'naquën Quisocriso nanamën tëhuapi. “Quiyaso' na'con na'con nitotërai,” topirinhue', Yosëso' noya noya yonquiaton, no'tëquën anitotërinpoa'. A'naquëonta' “Co inaso' chiníquën nanantërinhuë',” ta'tona', co natëtopirinhue'. Yosëso' ya'ipi nanitapaton, anoyacancantërinpoa'. ²⁶ Ni'co' iyaro'sa'. Na'aquëma' co na'con nitotopiramahuë', Yosë huayoninquëma'. Co chiníquën nanantona'piro'sa pochin nipiramahuë', nohuantërinquëma'. Caraíchin ma'huano'saso' imasapi. ²⁷ Yosë nohuanton, na'a topinan piyapi'sa' imasapi. A'naquënso nipirinhue' na'con nitotaponaraihuë' co imapihuë'. Chiníquën nanantopirinhue', co Yosëri nicha'ërinhuë'. Inapita atapanacaso marë' Yosë nohuanton, na'a topinan piyapi'sa' imasapi. ²⁸ Iporaso' a'naquën nocaninënpoa'. “Canpitaso' topinan piyapi'sanquëma'. Co manta' nitotëramahuë'. Napoonama',” itopirinënpoahuë', Yosëso' nohuantërinpoa'. Inapitaso' chiníquën nanantaponaraihuë', co imapihuë' ni'ton, ya'ipi Yosëri ayatarin. ²⁹ Co insonta' inaora cha'ëponhuë'. Yosë'pa'

huanihuatēhua', co inquēnpoa tēranta' nanitarihuahuē': "Caso' noyaco," ta'caso'. ³⁰ Yosē nohuanton, Quisocristo imarēhua'. Imapatēhua', ya'coancantērinpoa' ni'ton, yonquínahuan pochin Yosē ni'ninpoa'. Naporahuaton, catahuarinpoa' no'tēquēn yonquicaso'. Oshanēnpoa' inquitohuachinpoa', noya huachi ni'ninpoa'. Nasha cancan quētērinpoa' noya nicacaso marē'. Quisocristo chachin nicha'ērinpoa'. ³¹ " 'Ma noyacha Yosēso' ni'ton, anoyacancantērinpoa' paya,' nitahua'. 'Quiyaso' noya noyaco'i,' ama tocosohuē'," tēnin Yosē quiricanēnquē.

2

Quisocristo nanamēn sha'huirinso'

¹ Canpitataquē pa'patēra, Yosē nanamēn a'chintēranquēma'. Co iyaro'sa' míso nona'pi pochin nontēranquēmahuē'. Co na'con na'con nitotērinso pochin a'chintēranquēmahuē'. ² Co'huara pa'shatērapohuē', yonquirahuē. "Quisocristo naporinsoáchin a'chinarahuē. Corosēquē oshanēnpoa marē' chimininso' a'chinchí," ta'to, inaíchin sha'huitēranquēma'. Inasáchin imacamaso marē'. ³ Canpitataquē ya'huasoco, co chiníquēn cancantērahuē'. "Co caora nanitērahuē' noya a'china'huaso'," ta'to, naporahuē'. ⁴ Co na'con nitotona'pi pochin nontēranquēmahuē'. Ispirito Santo chachin catahuarinco nanamēn nóya a'china'huaso marē'. Inaso' ya'ipi nanitaparín. Natanpatama', "Yosē nanamēn chachin a'chintērinpoa'," ta'toma', natērama'. ⁵ Napoaton co piyapi yonquirinso' imaramahuē'. "Yosēíchin ya'ipi nanitaparín," ta'toma', natērama'.

Yosē anitotērinpoaso'

⁶ Napoaponahuē', chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuatoi, ya'ipi Yosē yonquirinpoaso' a'chintērai.

Co piyapi'sa' yonquipiso' a'chinaihuë'. Co hua'ano'sa' yonquipiso tëranta a'chinaihuë'. Inapitaso' inahuara yonquipisoáchin yonquiatona', co Yosë pochin yonquihuë' ni'ton, ta'huantapi. ⁷ Co inapita pochin a'chinaihuë'. Yosë yonquirinso chachin a'chinai. Iráca co'huara isoro'pa' ya'huëyátërasohuë', Yosë ninotonpoa', yonquirinpoa' anoyacancantinpoaso marë'. Anoyacancantohuachinpoa', inarë'quënpoa' ya'huëmiatarihua'. Iráca co insonta' nitotopirinahuë', iporaso huachi Yosë anitotërinpoa' ni'ton, a'chintërainquëma'. ⁸ Hua'ano'saso' co nitotopihuë'. Nitotopi naporini, co Quisocristo tëpa'itonahuë'. Inaso' Yosë chachin. Noya noya nipirinhuë', tëpapi. ⁹ Napoaponahuë', Yosë quiricanënpquë naporin:

“Yosë nosorohuatëhua', noya noya catahuarinpoa'. Noya nininsopita nani tapatërinpoa'.

Co inso tëranta' ina pochin ni'chininhuë'. Co incari tëranta' nataninhuë'.

Yosë noya yonquirinpoaso', co insonta' inaora nitotërinhuë',” tënin quiricanënpquë.

¹⁰ Imarëhuasopitaso nipirinhuë', nitotërëhua'. Yosë nohuanton, Ispirito Santo anitotërinpoa'. Ya'ipi Yosë yonquirinsopita Ispirito Santo nitotërin.

¹¹ Co insonta' piyapi yonquirinso' nitotërinhuë'. Ispiritonën tëhuëncinso nitotërin. Inapochachin Ispirito Santonta', Yosë ispiritonën ni'ton, yonquirinso chachin nitotërin. ¹² Imarëhuasopitaso' co piyapi yonquipiso' imarëhuahuë'. Yosë nohuanton, Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. A'chintinpoaso marë' a'patimarinpoa'. Ya'coancantohuachinpoara, Yosë yonquirinpoaso' anitotërinpoa'. ¹³ Quiyanta' ina nitotatoi, a'napita a'chintarai. Co quiyaora yonquinëhuëi quëran a'chinaihuë'. Ispirito Santo ayonquirincoi noya

a'china'huaiso marë'. Chinoton pochin cancantopisopita a'chintohuatoira, ma'sona tapon naporinsopita a'chintarai.

¹⁴ A'naquënso nipirinhüë' piyapi yonquirinsoráchin nitotatona', co nohuantopihuë' Yosë nanamën natanacaiso' ni'ton, tēhuaconpi. Ispirito Santoráchin catahuarinpoa' natētacaso'. Napoaton co imarinsopita-sohuë' natanaponaraihuë', co nanitopihuë' no'tēquën yonquicaiso'. ¹⁵ Ispirito Santo catahuahuachinpoa', no'tēquën yonquiarihua'. A'napitaso' co canpoa pochin yonquipihuë'. Co nitotatonaraihuë': “¿Onpoatomata' ina pochin yonquirama?” itërinënpoa'. ¹⁶ Quiricanënquë naporin: “¿Co insonta' Yosë yonquirinso' nitotërinhuë'! ¿Co incari tëranta' nanitërinhuë' ina a'chintacaso'!” tēnin. Canpoaso nipirinhüë' Quisocristo imapatēhua', yonquirinso chachin ayonquiarinpoa huachi.

3

Inpriatoro'sa pochin nipiso'

¹ Ya'ipi Yosë nanamën iyaro'sa' yaa'chintopiranquëmahuë', co ipora nanitërahuë'. Ispirito Santo cancanëma quëran huarë' natërama' naporini, na'con a'chinchitënquëmahuë'. Co noyahuë' yonquiramasopita co nanianchátëramahuë'. Quisocristo imapiramahuë', hua'huishin pochin cancantërama'. ² Ni'co'. Hua'huishin sho'shoíchin nanpitërin. Co coshachatërarinhüë'. Inapochachin canpitaso' ninama'. Ya'nan a'chintaponquëma', pi'pian a'chintëranquëma'. Aquëtë' yaa'chintopiranquëmahuë', co nanichátëramahuë' no'tēquën yonquicamaso'. Iporahuanta' co nanitëramahuë'. ³ Co noyahuë' yonquiramasopita co nanianchátëramahuë'. Canpita capini ninoyapatoma', nino'huirama'. ¿Onpoatonta'

canpitaora nohuantëramasoachin yonquiconama'? Nisha nisha yonquiatoma', co imapisopitahuë pochin cancantërama'. ⁴ “Paono imarai quiyaso',” tënama' a'naquëma'. “Quiyaso' Aporosë imarai,” tënama' a'naquëmanta'. Ina pochin nonatoma', co imapisopitahuë pochin yonquirama'.

⁵ Co ca imamacoso' ya'huërinhuë'. Aporosënta' co imacaiso' ya'huërinhuë'. Quiyanta' topinan piyapicoi nipiraihuë', Yosë sha'huitërincoi ni'ton, a'chintërainquëma'. Natanpatama', Yosë imasarama'. ⁶ Ni'co'. Iminpatëra, a'naso' sha'tërin. Ina quëran a'nanta' pacarapiton, i'shaquë oporapitërin noya papotacaso marë'. Nipirinhüë', Yosëriíchin apapotërin. Inapochachin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. Ina quëran Aporosënta' a'chintantarinquëma'. A'chintopirainquëmahuë', Yosëso' anoyacancantërinquëma'. ⁷ Napoaton co ca imamacoso' ya'huërinhuë'. Aporosënta' co imacaiso' ya'huërinhuë'. Yosë anoyacancantërinquëma' ni'ton, inasáchin yonquicamaso' ya'huërin. ⁸ Sha'tërëso pochin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. A'nari i'shaquë oporapitërinso pochin Aporosënta' a'chintantarinquëma'. Catocoi chachin Yosë inpriatonën pochin ninai. Inpriatoro'sa' sacatohuachinara, hua'anëni pahuërerin. Onpopinsona sacatohuachinara, no'tëquën pahuërerin. Inapochachin quiyaso' Yosë marë' sacatarai ni'ton, ina acanarincoi. ⁹ Quiyaso' Yosë a'parincoi ina marë' sacata'huaiso'. Canpitaso nipirinhüë' Yosë sha'tërinso pochin ninama'. Naporahuaton, Quisocristo imarama' ni'ton, Yosë pëinën pochin ninama'.

¹⁰ Natëricho quëran yapëihuatëra, acopo' ihuatahuatë', siminto acorë'. Ina'ton acorëso pochin carinquëma'ton a'chintëranquëma'. Yosë catahuarinco

no'tëquën a'china'huaso'. Ina quëran a'napitanta' a'chintantarinënuëma'. Napoaponahuë', a'naya a'naya noya yonquiaton pëirinsu pochin a'napita noya a'chintacaso' ya'huërin. ¹¹ Quisocristoso' ina siminto pochin ninin. Yosë nohuanton, ya'huërin. Co a'na ya'huërinhuë'. Co ina imapatëhuahuë', co onporonta' Yosë nohuitarihuahuë'. ¹² Siminto nani acohuachina, nisha nisha quëran pëipi. A'naquën oro, prata, inapita quëran pëipi. Nisha nisha na'piro'sa' pa'ton nininsopita quëran pëipi. A'naquënso nipirinhüë' nara, panpë, piquira, inapita quëran pëipi. ¹³ Tachiton nininsu quëran pëipatëra, noya ninin, co huiquitërinhuë'. Nipirinhüë', nara, panpë, piquira inapita quëran pëipatëra, a'naroáchin huiquitërin. Inapochachin ayaro' tahuëri Yosë ya'ipinpoa' ninëhuasopita pën quëran tënarin. Naporo' ya'ipi piyapi'sa' nitotapi. ¹⁴ Noya nipatëhua', tachiton quëran pëirinsu pochin nisarëhua'. Inaso' co huiquitërinhuë' ni'ton, Yosë noya ni'sarinpoa'. A'napita catahuarëhua' noya imacaiso marë'. Napoaton inápaquë acanaarinpoa'. ¹⁵ A'naquënso nipirinhüë' Yosë imaponaraihuë', co ya'ipi cancanëna quëran imapihuë'. Co a'napita catahuapihuë' noya imacaiso marë'. Napoaton pëi' huiquitërinso pochin nisapi. Yosë'pa' paponaraihuë', co ina marë' sacatopihuë' ni'ton, inápaquë co manta' canaapihuë'.

¹⁶ Yosë imapatëhua', ina pëinën pochin ninëhua'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', cancanënpoaquë ya'huërarin. ¿Co ina nitotëramahuë' ti? ¹⁷ Canpitaso' Yosë pëinën pochin ninama' ni'ton, a'na piyapi atapicancanpachinquëma', Yosëri chiníquën ana'intarin. Yosë pëinënuëso' noyasáchin nicacaso' ya'huërin.

¹⁸ Ama inquëma tëranta' isoro'paráchin yonquiatoma', ninonpintocosoahuë'. “Caora noya noya nitotërahuë,”

co ta'caso' ya'huërinhuë'. Ama ina pochin yonquicoso-huë'. “Caora co no'tëquën yonquirahuë'. Catahuaco Sinioro noya yonqui'i,” topatama', Yosë catahuarin-quëma' noya noya yonquicaso'. ¹⁹ Co imapisopita-sohuë' nani ma'sha nitotaponaraihuë': “Co no'tëquën yonquipihuë',” ténin Yosë. Quiricanën quëran anitotërinpoa'. “Na'con nitotaton, piyapi'sa' nonpintopirinahuë', co nanitopihuë' Yosëso' nonpintacaiso'. Inari na'con na'con nitotaton, minsëarin,” ténin. ²⁰ Yosëso' ya'ipi nitotërin. “Piyapi'sa' na'con yonquipirinahuë', napoonin yonquipi,” ténin anta'. Quiricanën quëran naporin. ²¹ Napoaton ama piyapi'sa' pa'yatocosohuë'. “Paso' quëmapi noya noya a'chintërincoi,” ama tocosohuë'. Yosëíchin pa'yatacaso' ya'huërin. Inari ya'ipi acorin canpita marë'. ²² Ina nohuanton, carinquëma' a'chintëranquëma'. Aporosë, Pitro, inapitanta' Yosëri a'parin a'chintinquëmaso marë'. Nani ma'sha isoro'paquë quëtërinpoa' noya ya'huëcaso marë'. Anoyacancantërinpoa' Yosë nohuitatëhua' noya noya nancasos marë'. Chiminpatëhua', ya'huërin'pa' noya noya ya'huëcontarigua'. Ipora tahuëri'sa' noya catahuarinpoa'. O'mantacaso' tahuërinta' co naniantarinpoahuë'. Noyasáchin yonquirinpoa'. ²³ Quisocriso anoyacancantërinpoa' ni'ton, inasáchin imacaso' ya'huërin. Inaso' hua'anëntërinpoa'. Tata Yosëri chachin a'paimarin.

4

Yosë marë' sacatëraiso'

¹ Hua'qui' piyapi'sa' co Yosë nanamën nitotopihuë' ni'ton, Yosë a'parincoi nanamën a'china'huaiso marë'. Quisocriso inpriatonën pochin ninai. Ina yonquico'. ² Inpriatonpo' nipatëra, hua'anënpo' no'tëquën natëcaso' ya'huërin. Inapochachin Yosë hua'anëntërincoi

ni'ton, inasáchin natécaso' ya'huërin. ³ Napoaton sha'huirapihuatamaco, co ina yonquirahuë'. Piyapi yonquirincoso' co yonquirahuë'. Co caora tēranta' nisha'huirapica'huaso' yonquirahuë'. ⁴ Noya mini natērahuë, topirahuë', co caso' Yosë pochin nitotērahuë'. “Noyaco,” tēnahuëso marë' co Yosë noya ni'sarincohuë'. Inaíchin ya'ipi nitotaton, no'téquēn sha'huitarinpoa'. ⁵ Napoaton iporasos' ama nisha'huirapiahuasohuë'. A'na tahuëri Siniro o'mantahuachin, ya'ipi piyapinpoa' tēniarinpoa'. Ya'ipi ninēhuasopita anitotaripoa'. Po'oana quēran ninēhuasopitanta' a'ninquēchin sha'huitarinpoa'. Yonquirēhuasopitanta' nitotērin. Ma'marësona tēranta' naporēhuaso' anitotaripoa'. Naporos' ya'ipinpoa' no'téquēn nontarinpoa'. Noya nipatēhua', noya ni'sarinpoa'.

⁶ A'chintohuatēinquēmara iyaros'a', Yosëíchin yonquirai. Aporosërë'coi a'chintērainquēmaso' ninshitēranquēma' canpitanta' quiya pochin yonquicamaso marë'. Yosë quiricanēnáchin natécaso' ya'huërin. A'na quēmapi noya noya a'chintohuachinquēma', ama inasáchin pa'yatocosohuë'. ⁷ Yosë nohuanton, nisha nisha nitotērēhua'. Co canpoara nohuanton, nitotērēhuahuë'. Yosëíchin catahuarinpoa' noya noya nicacaso'. Co catahuarinpoahuë' naporini, co manta' nitochitērihuahuë'. Napoaton co nocantacaso' ya'huërinhuë'.

⁸ Canpitaso' naporama': “Nani ya'ipi nitotērai. Co manta' pahuantērincoihuë' noya cancanta'huaiso marë'. Quiyaora noya nitotatoi, hua'an pochin chiníquēn nanantērai,” topiramahuë'. ¡Tēhuēnchachin chiníquēn nanantērama' naporini, quiyanta' isoro'paquē chachin chiníquēn nananchitoihuë'! ⁹ Co ina tahuëri naniyatērarinhuë'. Yosë nohuanton,

co piyapi'sa' noya ni'ninacoihuë'. Nanamën a'china'huaiso marë' a'papurincoihuë', na'a piyapi'sa' co nohuantopihuë'. Apiro'sa pochin ni'ninacoi. Chimirin quihuitërinacoi. A'ninquëchin aparisitërinacoi ni'ton, anquëniro'santa' nicatona', pa'yanpi. ¹⁰ Quisocristo natëtoi, nanamën a'chinarai. Ina marë' quiyaso' tëhuarinacoi. Canpitaso nipirinhuë' noya nitotona'piro'sa pochin nicatënëquëma', co tëhuarinënuquëmahuë'. Quiyaso' co chiníquën nanantëraihuë'. Canpitaso nipirinhuë' chiníquën nanantërama'. Piyapi'sa' noya ni'pirinënuquëmahuë', quiyaso' co noyahuë' ni'ninacoi. ¹¹ Iporahuanta' parisitarai. A'na tahuëri tana natanai. Yamororai. A'moca'huaisonta' pahuantërincoi. Ahuërinacoi. Pa'sápatoi, co huachi ya'huëmiatëraihuë'. ¹² Chiníquën sacatatoi, canotërai. No'huipirinacoihuënta', noya nontërai. Aparisitohuachinacoiranta', co no'huiraihuë'. Ahuantërai. ¹³ Pinopachinacoiranta', sanoanan quëran nontërai. “Nanan anoyachi,” ta'toi, noya nontërai. No'huitonacoi, iporahuanta' co quë'yarinacoihuë'. Amoro pochin ni'ninacoi.

¹⁴ Co no'huiranquëmahuë'. Nosororanquëma'. Co nohuantërahuë' atapana'huanquëmaso'. Pënëna'huanquëmaso marë' ninshitaranquëma'. Hui'nahuëpita pochin nicatënquëma', napotaranquëma' noya yonquicamaso marë'. ¹⁵ Notohuaro' piyapi'sa' Quisocristo nanamën a'chintopirinënuquëmahuë', carima'ton pënënanquëma' ni'ton, imarama'. Quisocristo nanamën sha'huitohuatënquëmara, natërama'. Napoaton tataparima pochin ni'co. ¹⁶ Ina pochin cancantatomaco, nonanco, tënhuë.

¹⁷ Ina marë' Timotio a'patëranquëma'. Inaso' noya ni'nahuë. A'chintohuatëra, Quisocristo imarin

ni'ton, hui'nahuë pochin ni'nahuë. Nóya Sinioro imarin. Ya'ipi naporahuëso' ayonquiarinquëma' noya noya imacamaso marë'. Insëquësona pa'patëra, Quisocriso nanamënsáchin a'chinahuë. Imapisopita niyontonpachinara, a'chintërahuë. ¹⁸ A'naquëmaso nipirinhüë' nocanatomaco, "Quiyaso' Paono quëran na'con na'con nitotërai. Napoaton co huachi yahuë'ninhüë'," topiramahuë'. ¹⁹ Tëhuënhachin nicaponquëma' yapa'sarahuë. Yosë nohuanton, co hua'quiya quëranhuë' pa'sarahuë. Naporo' nocaninacosopita ni'sarahuë. Na'con nonpirinahuë', co nimara nanitapapihüë' Yosë marë' noya sacatacaiso'. ²⁰ Co topinan quëran nonacaso' ya'huërinhuë'. Yosë hua'anëntohuachinpoa', piyapi'sa' catahuarëhua' noya noya imacaiso'. ²¹ Nosororanquëma' ni'ton, sanoanan quëran yapënënpiranquëmahüë'. Co Yosë natëhuatamahuë', pa'pato ana'inta'huanquëmaso' ya'huërin. Canconpato, ¿ma'cha onpochinquëma nicaya? tënahuë.

5

Quisocriso imaponahuë', oshahuaninso'

¹ A'naquënsó' co noyahuë' nicon, monshihuanin, topi natantërahuë. Inaso' pa'pin sa'in monshitërin. Inapoaton, pa'pi co noyahuë' ninin. Co imapisopitahuë tëranta' co onporonta' ina pochin nipihüë'. ² Canpitanta' nitotapomarahüë', co ina marë' tapanamahuë'. Ina oshanën yonquiatoma' sëtacamaso nipirinhüë', iporahuanta' "Quiyaso' nóya imarai," toconama'. Nani ocoicaso nipirinhüë', co ocoiramahuë'. ³ Co canpitataquë ya'huaporahuë', canpitataquë ya'huëarahuëso pochin cancantato, yonquiranquëma'. Ina quëmapi no'tëquën ana'intacaso' ya'huërin, tënahuë. ⁴⁻⁵ Quisocriso

imarama' ni'ton, niyontonco'. Niyontonpatama', ca pochin cancantatoma', ina quëmapí chiníquën pënëncó'. “Siniro Quisoso nanan quëtërincoi ni'ton, ama huachi Tata Yosë a'painquënsohuë', tënai. Sopai natëran ni'ton, parisitamaso' ya'huërin,” itoco'. Inapotohuatama', a'na tahuëri yonquiapon nimara. “Co noyahuë' yonquirahuëso' naniantato, Yosë imanta'i,” tapon nimara. Napohuachin, Siniro Quisoso o'mantahuachin, nicha'ësarín huachi.

⁶ Iporaso nipirínhuë' “Nóya imarai,” topiramahuë', co ya'ipínquëma' noya ninamahuë'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. Ni'co'. “Pan nipatëra, pi'pian ahuëpocatërinso' acohuachina, ya'ipi së'cotërin,” topi. Nani ina nitotërama'. Inapochachin a'nayanquëma tëranta' co noyahuë' yonquihuatama', ya'ipínquëma' nitapicananarama'. ⁷ Iráca Pascoa cosharo' ca'pachinara, co pi'pian tëranta' ahuëpocatërinso' nohuantopihuë'. Ya'ipiya të'yatopi. Pascoaquë carniroa'hua tëpapiso pochin Quisocristo nani chiminín canpoa marë'. Ina imarama' ni'ton, nasha cancan quëtërinquëma'. ⁸ Pascoa pita na'huasoí', ya'ipi ahuëpocatërinso' të'yatopi. Inapochachin canpoanta' ya'ipi co noyahuë' yonquirëhuasopita a'poatëhua', noyasáchin niahua'. Ama huachi co noyahuë' niahuasohuë'. Noyápiachin cancantatëhua', no'tëquënáchin yonquia'ahua'.

⁹ I'huanta' nani ninshitëranquëma'. “Ama monshihuaninsopitarë'quëma' nipayacosohuë'. Ama inapita noya ni'cosohuë',” itëranquëma'. ¹⁰ Na'a piyapi'sa' co Yosë imatonahuë', monshihuanpi, apirapi, ihuatopi, mamanshi moshapi, inapopi. Hua'huayatërahuë' piyapi ina pochin nipi ni'ton, inapitaso' nontacaso' ya'huërin. Co nontërehuahuë'

naporini, co nanichitërihuahuë' isoro'paquë ya'huëcaso'.
¹¹ A'naquënso nipirinhüë'. “Canta' imarahüë,”
 taponahuë', monshihuanárin. A'nanta' apirarin.
 A'naquëonta' ipora huanta' mamanshi moshararin.
 A'napitanta' pinotapi, no'pirapi, ihuatapi, naporapi.
 Napoaponaraihuë': “Quiyanta' imarai,” topi. Ama
 inapitarë'quëma' nipayacosohüë'. Yosë nonpintapi
 ni'ton, ama inapitarë'quëma' coshatocosohüë'. ¹²⁻¹³ Co
 Yosë imapisopitasohüë' co canpoari ana'intacaso'
 ya'huërinhuë'. Tananpithua' Yosëri ana'inchin.
 Imarëhua capiniso nipirinhüë' nipënëahuan' noya
 yonquicaso marë'. Co noyahuë' nina'pi, niyontonama
 quëran ocoico', tënahüë'.

6

Imarëhuasopita capini nanan anoyatacaso' ya'huërinso'

¹ Canpita capini nanan ya'huëhuachin, ama
 nino'huicosohüë'. Ma'sha nionpotohuatamara,
 ¿onpoatomata' coisëquë niquëparama'? Co inaso'
 imarinhüë'. Quisocriso imarama' ni'ton, niyontona-
 patama', no'tëquën pënëncó' nanan anoyachina'. ² A'na
 tahuëri Quisocriso o'mahuachin, imarëhuasopita
 acoarinpoa' inarë'quënpoa' hua'anëntacaso marë'.
 Coisë pochin nicatëhua', ya'ipi piyapi'sa' no'tëquën
 sha'huitarigua'. Nani ina nitotërama'. Ina nitotatoma',
 ipora nanan ya'huëhuachin, anoyatacaso ya'huërin.
³ Ayaro' tahuëri anquëniro'santa' hua'anëntatëhua',
 coisë pochin no'tëquën sha'huitarigua'. Nani inanta'
 nitotërama'. ¡Nanan isëquë co onpopinchin sacaihuë'
 anoyatacaso'! ⁴ Napoaton nanan ya'huëhuachina, co
 coisëquë nisha'huirapicamaso ya'huërinhuë'. Co inaso'
 Yosë imana'pihuë' ni'ton, co canpoa pochin no'tëquën
 yonquirinhüë'. ⁵ Tapanacamaso marë' pënënanquëma'.

¿Co a'naya tēranta' niyontonamaquē noya yonquina'pi ya'huërinhuë' ti? ¡Ya'huërin mini, tēnahuë! Nanan ya'huëhuachin, inari anoyachin. ⁶ Canpitaso nipirinhüë' imaramaso capini nipinotoma', nisha'huirapirama'. Naporahuaton, coisëso' co Yosë natëpirinhüë', inaquë niquëpahuatamara, co noyahuë' ninama'.

⁷ Nisha'huirapihuatamara, co imapisopitahuë pochin niconama'. Ma'sha onpotohuachinēnquëma', ¿onpoatonta' co ahuantëramahuë'? Ma'shanëma' matohuachinēnquëma', tananpitërama' naporini, noya noya niitomahuë'. ⁸ Canpitaso nipirinhüë' co noyahuë' cancantatoma', imaramasopita capini niihuarama'. Naporahuaton, ninonpinapitoma', nii'huërëtërama'.

⁹ Co noyahuë' nipisopita co Yosë hua'anëntërinquë ya'coanpihuë'. ¡Nani ina nitotërama' ipora! Ama ninonpintocosoahuë'. A'naquën co Yosë natëtonahuë', monshihuanapi. Mamanshi moshapi. Sa'ina' ya'huëtopirinhüë', a'na sanapi së'huapi. Quëmapi capini nisë'huapi. Taparosachin yonquipi. Inapita pochin nipisopitaso', co Yosë'pa' pa'sapihuë'.

¹⁰ A'naquëonta' ma'sha ihuatopi, apirapi, no'pipi, pinotopi. A'naquën a'napita ahüëatona', ma'shanëna' matopi. Ya'ipi co noyahuë' nipisopita co Yosë hua'anëntërinquë ya'coanpihuë'. ¹¹ Iráca a'naquëma' ina pochin nipiramahuë'. Sinioro Quisocristo imapatamara, oshanëma' inquitërinquëma'. Nani anoyacancantërinquëma' ni'ton, Yosë noya ni'ninquëma'. Ispirito Santo chachin catahuarinquëma' noya cancantacaso'.

Ma'marësona nonënpoa' Yosë acotërinpoaso'

¹² “Ma'sona tēranta' yanipatëhua', noya nicacaso',” topi a'naquën. Napoaponahuë', co ya'ipi ninëhuasopita

catahuarinpoahuë' noya cancantacaso marë'. Napoaton ma'sona tëranta' anishacancantohuachinco, co nisarahuë'. Ano'quihuachinco. ¹³ A'naquën napopi: "Cosharo' ya'huërin anpopitë marë'. Anpopitënta' ya'huërin coshoro marë'," topi. Inaso nipirihuë', a'na tahuëri Yosë nohuanton, coshoro', anpopitë', inapita ta'huantarín. Ni'ton, co coshatërëhuaso marë' oshahuanëhuahuë'. Napoaponahuë', monshihuanacaso' pa'pi co noyahuë'. Co Yosë nohuantërinhuë' monshihuanacaso'. Co ina marë' nonënpoa' acotërinpoahuë'. Siniro natëcaso marë' acotërinpoa'. Nonënpoanta' nicha'ërin. ¹⁴ Yosë nohuanton, Siniro Quisoso nantantarin. Inari chachin chiníquën nanantaton, nonënpoa' ananpitaantarínpoa'.

¹⁵ Quisocristo imapatëhua', ina nonën pochín ninëhua'. Nani ina nitotërama'. Ina nitotapomarahuë', ¿noya ipora monshihuana'pi monshitacaso' to? ¡Co onporonta! ¹⁶ Yosë quiricanënguë naporin: "Quëmapiri sanapi mapachina, cato' piyapi niponahuë', a'naíchin pochín Yosëri ni'nin," ténin. Canpitaso' monshihuana'pi ichihuë'ëpatama', ina pochín cancantarama'. Inapohuatama', co Quisocristo imamiataramahuë'. ¹⁷ Quisocristoíchin imapatëhua', ina pochín cancantarëhua'.

¹⁸ Napoaton ama pi'pisha tëranta' monshihuan-cosohuë'. Ihuatacaso', no'picaso', inapita nicacaso' co noyahuë', nipirihuë', co atapicancanínpoahuë'. Monshihuanpatama', nitapicancanarama'. Nonëmanta' tapiarama'. ¹⁹ Quisocristo imapatëhua', Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'. Nani ina nitotërama'. Yosë a'patimarinpoa' ni'ton, cancanënpoaquë chachin ya'huërarín. Napoaton co huachi canpoara nohuantërëhuasopita nicacaso' ya'huërinhuë'.

Yosë chachin hua'anëntërinpoa'. ²⁰ Quisocristo chiníquën parisitaton, chiminin nicha'ëinpoaso marë'. Nicha'ërinpoa' ni'ton, ya'ipi nonënpoa quëran huarë' hua'anëntinpoaso' ya'huërin. Napoaton noyasáchin nico' a'napitanta' nicatënëinquëma' Yosë chinochina'.

7

Yasa'arinsopita pënëninso'

¹ I'hua chachin ninshitatomaco, nisha nisha natanamaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Quëmapi co yasa'apachinhuë', noya inaora ya'huëcaso', tënahuë. ² Napoaponahuë', na'a piyapi'sa' monshihuanapi ni'ton, na'con na'con quëmapi'sa' sa'aina'. Ama monshihuanacaiso marëhuë' sa'aina'. Quëmapi'sa' sa'inaráchin yonqui'ina'. Inapochachin sanapi'santa' so'ináchin yonqui'ina'. ³ Quëmapi'sa' sa'ina' noya nosoroatona', ichihuë'ëina'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' nosoroatona', huë'ëpaina'. ⁴ Sanapi nani so'yahuachina, co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. So'in nohuantërinsonata' yonquicaso' ya'huërin. Quëmapinta' co inaora nohuantërinso' yonquicaso' ya'huërinhuë'. Sa'in nohuantërinsonata' yonquicaso' ya'huërin. ⁵ Ama nia'po'inasohuë', niichihuë'ëina'. A'na tahuëriso nipirinhüë' quëmapi sa'inë chachin inahuara yonquinëna quëran nohuantohuachina', na'con na'con Yosë nontacaiso marë' nisha huë'ëina'. Ina quëran naquëranchin nihuë'ëpanta'ina' ama nisha yonquicaiso marëhuë'. Ama hua'qui' nisha huë'ëcosohuë', Satanasë minsëchinquëma'.

⁶ Napoaton yasa'apatama', sa'aco', tënahuë. Co yasa'apatamahuë', noyatapon. Co Yosë ina pochin camaipirinpoahuë', ayonquirinco ni'ton,

sha'huitaranquëma'. ⁷ Caso nipirinhüë' co sa'ahuancohuë'. Co manta' sanapi së'huarahuë'. Yosë catahuarinco ahuanta'huaso'. Pa'sápato, a'chináruhuë. Na'a quëmapi'sa' ca pochin nipi naporini, noya niitonahuë', topirahuë'. Co ya'ipi nanitopihuë' ca pochin nicacaiso'. Yosë catahuarinpoa' nisha nisha nicacaso'. A'naquën ina nohuanton, sa'arin. A'naquënso nipirinhüë' ina nohuanton, noya inaora ya'huërin.

⁸ Co yasa'apatamahuë', noya nisarama'. Inapochachin quëyorono'sa' co yaso'yantahuachinahuë', noya nisapi. Canta' caora ya'huarahuë. ⁹ Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. A'naquën co sa'apachinahuë', nisha nisha yonquipi. Sanapi së'huacaisoachin nohuantopi. Ina pochin cancantohuachina', sa'aina'. Ina noya, ténahuë.

¹⁰ Nani sanapi mapatama', inarë'quëmáchin ya'huëco', ténahuë. Co casáchin naporahuë'. Quisocriso sha'huitërinpoa' ni'ton, natëcaso' ya'huërin. Sanapi'santa' so'yahuachina', so'ina' chinpitomiatacaso' ya'huërin. ¹¹ Nipirinhüë', co chinpitohuachinhuë', ama huachi a'na quëmapi so'yachinsohuë'. So'in chachin chinpitantahuachin, noya nisarín. Quëmapi'santa' sa'apachina', ama sa'ina' tē'yachinasohuë'.

¹² Isonta' pënëantaranquëma'. Quisocriso isoro'paquë nipon, co napopirinhüë', noya pënëntaranquëma', ténahuë. A'naquëma' co'huara Quisocriso imashatërapomahuë', sa'arama'. Iporaso' imapiramahuë', sa'amaso' co yaimarinhuë'. Noya yacahuachinquëma', ama tē'yatocosohuë'. ¹³ Canpitanta', imoyaro'sa', a'naquëma' imapomarahüë', co so'yamaso' yaimarinhuë'. Co yatē'yatohuachinquëmahüë', ama ta'ananpicosohuë'. Noya yacahuatoma', chinpitoco'. ¹⁴ A'naíchin imaponahuë', noya

ichiya'huë'in. Sa'in imapachina, so'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Oshaquëran imapon nimara. Inapochachin quëmapi imana'pi nipachina, sa'ionta' Yosëri noya yonquiarin. Hui'ninpitanta' noya yonquiarin. Co ichiya'huëhuachinhuë', hui'ninpita co onporonta' Yosë imaponahuë' nimara. ¹⁵ Nichinpitacaso' noya noya nipirinhüë', quëmapihuë' nipon, co imatonhuë' yapa'pachin, noya pa'in. Sanapinta' co imatonhuë' yapa'pachin, noya inanta' pa'in. “Noya nini'toma', ya'huëco',” itërinpoa' Yosë. ¹⁶ Sanapi noya imaponahuë', so'inso' co onporonta' imaponhuë' nimara. Quëmapinta' noya imaponahuë', sa'inso' co imaponhuë' nimara. Co nitotërehuahuë'.

¹⁷ Yosë nohuanton, nisha nisha ninëhua'. Co napopináchin ninëhuahuë'. Onpopinsona nicasëhua' Yosë imapatëhua', inachachin niahua'. Ya'huërehuahuë' chachin sano yonquiatëhua', imahua'. Paato, ya'ipi imapisopita inachachin pënënarahuë'. ¹⁸ A'naquëma' co'huara imashatërapomahuë', marca acotërinënguëma'. Quisocristo imapatama', ama ina marë' tapancosohuë'. Naporahuaton, co marca ya'huëtohuachinquëmahuë', ama niacotocosohuë'. ¹⁹ Co marca yonquicaso' ya'huërinhuë'. Yosë natëcasorachin yonquico'. ²⁰ Ya'nana Quisoso imapatama', onpopinsona nicasëma' imapatama', inachachin nisáco'. Ama a'na' a'na' pochin yonquicosohuë'. ²¹ A'naquëma' patron marërachin sacatohuatama', ama ina marë' sëtocosohuë'. Nipirinhüë' nanitohuatama', pipimiatatoma', canpitaora marë' sacatoco'. ²² Patron marë' sacatapomarahuë', Yosë huayonpachinquëma', oshanëma' inquitatënguëma', nicha'ërinquëma'. Ina yonquiatoma', co huachi sëtacaso' ya'huërinhuë'. Inapochachin a'naquëma' co patron asacatopirinquëmahuë'. Yosë nicha'ërinquëma'

ni'ton, ina na'con na'con natëcamaso' ya'huërin. Yosë piyapinënpita ninama'. ²³ Quisocristo chiminatón, nicha'ërinquëma'. Inasáchin natëtoma', yonquico'. Ama piyapi'sa marëáchin sacatatoma', Yosë naniantocosohué'. ²⁴ Napoaton iyaro'sa' ya'nán imapatama', onpopinsona nicasëma' imaramaso chachin nisáco'. Yosë ni'sarinquëma'.

²⁵ Iporaso' co sa'arinsopitahuë', co so'yarinsopitahuë', inapita ma'sona onpocaso' sha'huichinquëma'. Quisocristo isoro'paquë nipón, co ina a'chinpirinhuë', catahuarinco no'tëquën pënëna'huaso'. Nosoroatonco, acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Napoaton nanitërama' natëamacoso', ténahuë. ²⁶ Ipora tahuëri'sa' sacai' imacaso', na'con aparisitarinënpoa'. Napoaton onporamasona ya'huapoma', inachachin ya'huëco'. ²⁷ Sa'ahuanpatama', ama të'yatocosohué'. Co sa'ahuanpatamahuë', noya canpitaora ya'huëco'. ²⁸ Napoaponahuë', sanapi nohuantohuatama', maco'. Noya sa'acaso'. Inapochachin nano'santa' yaso'yahuachina', noya nisapi. Co ina marë' oshahuanapihuë'. Nipirinhuë', sa'ahuano'sa', so'yahuano'sa' inapitaso' saca sacai' ya'huapona'. Co nohuantërahue' canpitaso' ina pochin nicacamaso'.

²⁹ Ni'co', iyaro'sa'. Yosë nohuantón, co hua'qui' isoro'paquë ya'huarihuahuë'. Napoaton sa'ahuanpatama', ama sa'amachin yonquicosohué'. Yosë na'con na'con yonquico'. ³⁰ A'na tahuëri sëtapomarahuë', ama sëtacamasorachin yonquicosohué'. Yosë yonquiatoma', noya cancantoco'. A'na tahuërinta' capa cancantapomarahuë', ama inasáchin yonquicosohué'. Ma'sha pa'anacasona' ya'huëtopirinquëmahuë', ama inasáchin yonquicosohué'. ³¹ Ya'ipi ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita a'na tahuëri ta'huantarin. Napoaton

ma'sha ya'huëtopirinquëmahuë', ama inapita na'con na'con yonquicosohuë'.

³² Nani ma'sha yonquihuatëra, sacai' Yosë marë' sacatacaso'. Co nohuantërahuë' canpitaso' nisha nisha yonquiatoma', napion cancantamaso'. Quëmapi co sa'in ya'huëtohuachinhuë', co nani ma'sha yonquicaso' ya'huërinhuë'. Nanitërin Sinioroáchin yonquicaso'.

³³ Sa'ahuano'saso nipirinhüë' nani ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. Sa'ina' noya ya'huëcaiso marë' na'con yonquiapi. ³⁴ Co nanitopihuë' Yosëáchin yonquicaiso'. Inapochachin sanapi'santa' co so'yahuachinahuë', nanitopi ya'ipi cancanëna quëran Yosëíchin yonquicaiso'. Inasáchin yonquihuachina', na'con Yosë marë' sacatapi. So'yahuano'saso nipirinhüë', na'con ma'sha yonquicaiso' ya'huërin. So'ina', hua'huinpita, inapita noya nocomacaiso' ya'huërin.

³⁵ Ina pochin a'chintëranquëma' yonquicamaso marë'. Co caso' camairanquëmahuë'. Noya yonquico' Yosë nohuantërinso' ayonqui'inquëma'. Noyasáchin nicacaso' ya'huërin. Yosë na'con na'con yonquiatoma', ina marë' sacatoco'.

³⁶ Hui'nama' nani nanontohuachin, quëmapiri nohuantohuachin, ama apiratocosohuë'. Noya macacaso' nipachina', "Maquë'," itoco'. Noya so'yain. Co ina marë' oshahuaninhuë'. ³⁷ Nipirinhüë', co quëtacaso' nohuantohuatomahuë', noya inanta'. Hui'naonta' co yaso'yahuachinhuë', quëma pëinënquë chachin ya'huë'in. Yaso'yahuachin, acoantoco'. ³⁸ Nanon aso'yacaso' noya. Co'so' nohuantohuachinahuë', inanta' noya. Co so'yahuachinhuë', noya noya, topirahuë'.

³⁹ Sanapi so'yahuachin, so'in chinpitacaso' ya'huërin. Napoaponahuë', so'ini ayananpihuachin, yaso'yantahuachin, noya so'yanta'in. Yosë imana'pi

so'yachin. ⁴⁰ Co huachi so'yantahuachinhuë', noya inanta'. Noya noya cantarín, topirahuë'. Ispirito Santo catahuarinco no'tëquën pënënta'huaso' ténahuë'.

8

Cosharo' mamanshi marë' acopiso'

¹ A'naquën ma'sha tēparahuatona', nosha acopi mamanshi chinotacaiso marë'. “¿Noya ipora ina nosha pa'anatë' capacaso' ti?” itēramaco ni'ton, sha'huichinquëma'. Tēhuēnchachin iyaro'sa' co mamanshiso' nanpirinhuë', nitotērēhua'. Nani na'con nitotarihuarahuë', co a'napita nosorohuatēhuahuë', topinan quēran nitotatēhua', ninocanarihua'. Nipirinhuë', piyapi nosorohuatēhua', catahuarēhua' noya noya Yosë imacaiso marë'. ² A'naquënso': “Ya'ipi nitotērai” topirinahuë', na'con pahuantarín no'tëquën yonquicaiso'. ³ Napoaponahuë', Yosë nosorohuatēhua', ina pochín cantarinhua'. Ina quēran Yosë nohuitatonpoa', noya ni'sarinpoa'.

⁴ Nosha mamanshi chinotacaiso marë' acopiso' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co mamanshi nanpirinhuë'. Co ina chinotacaso' ya'huërinhuë'. Tata Yosëichín chinotacaso' ya'huërin, tēnhua'. ⁵ A'naquënso nipirinhuë' nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërinso'pita moshapi. Inápaquë ya'huërinso'pitanta' moshapi. Nisha nisha ya'huërin, “yosë” ta'tona', moshapi. “Inapita natēcaso' ya'huërin,” topi. ⁶ Canpoaso nipirinhuë' Tata Yosëichín chinotērēhua'. Ya'ipi ma'sha ninin. Ina marë' acorinpoa'. Quisocristoichín hua'anëntērinpoa'. Ina nininpoa'. Nani nicha'ërinpoa' ina nohuitatēhua' nāpicaso marë'.

⁷ Napoaponahuë', a'naquënso' co ina nitochátērapihuë'. Iráca mamanshi chinotopirinahuë', Quisocristo

imapachinara, mamanshi a'popi. A'popirinahuë', ipora huanta' co cancanëna quëran natëyátërapihuë'. “Nosha mamanshi marë' tëpapiso' ca'patëhua', mamanshi chachin chinotarëhua',” taponaraihuë' ca'pachina': “Oshahuanëhua',” ta'tona', co huachi noyápiachin cancantopihuë'. ⁸ Tëhuëenchachin ca'patëhua', co ina marë' oshahuanëhuahuë'. A'pohuatëhua', co ina marë' Yosë noya noya ni'ninpoahuë'. Co inaso' cosharo' yonquirinhuë'. Cancanënpoa quëran noya yonquicaso' na'con na'con nohuantërin. ⁹ Nipirinhuë', ya'ipi nosha ca'patama', ni'cona a'napita anishacancantotama'. A'naquën imasapirinahuë', co Quisocristoíchin natëyátërapihuë'. Nisha nisha të'huatapi. ¹⁰ “Ya'ipi nosha noya capacaso',” ta'toma', noya ca'nama'. A'na tahuëriso nipirinhuë' mamanshi moshapiso' pëiquë pa'patama', inaquë coshatarama'. Inaquë coshatasëma', të'huatona'pi nicatënquëma': “Mamanshi marë' acopiso' noya capacaso',” tapon nimara. Ina quëran: “Canta' nipachin ca'i,” ta'ton, ina nosha capon. Ina ca'pachin, “Oshahuanahuë caso huachi,” ta'ton, co noyahuë' cancantarin. ¹¹ Canpitaso' nitotatoma', noya capomarahuë', të'huatona'pi atapicancanarama'. Ina marënta' Quisocristo chiminin. ¹² Të'huatona'pinta' imaponahuë', co ya'ipi cancanën quëran imarinhuë' ni'ton, nisha nisha të'huatarin. Nonanatënquëma', ca'pachin, co noyahuë' cancantapon. “Ma'cha onpo'iya. Co noyahuë' ninahuë,” tapon. Ina aoshahuanpatama', Quisocristonta' co noyahuë' ni'sarinquëma'. Ina marë' canpitanta' oshahuanarama'. ¹³ Ya'ipi cosharo' noya capacaso nipirinhuë', a'na tahuëri nosha capasoco iyahuë niconco nishacancantohuachin, co huachi ina nosha ca'sarahuë'. Iyahuë nosoroato, co pi'pian tëranta' nohuantërahuë' anishacancanta'huaso'.

9

Quisocristori acorinsopita

¹ Co inso piyapi tēranta' camairincohuë'. Quisocristo chachin acorinco nanamën a'china'huaso marë'. In-ápaquë panantarinso' piquëran cari ni'nahuë. Ina catahuarinco a'china'huaso'. A'chintohuatënquëmara, canpitanta' imarama'. ² “Co Quisocristo chachin acorinquënhuë’,” itërinaco a'naquën. Canpitaso nipirinhüë' co napotaramacohüë'. A'chintohuatënquëmara, Quisocristo imarama' ni'ton, acorincoso' nitotërama'.

³ Nocanpachinacora, no'tëquën iso pochin sha'huitërahuë: ⁴ A'chintohuatëinquëmara, a'camacoiso' ya'huërin. Yamorohuatoi, o'shitamacoisonta' ya'huërin. Nohuantërai naporini, noya ma'paitëinquëmahuë'.

⁵ A'napita Quisocristori acorinsopitaso', sa'atona' sa'inarë' iratopi. Nanamën a'chinacaiso marë' pa'pachinara, sa'inë chachin pa'pi. Quisocristo iinpita, Pitro, inapitanta' inapopi. Nohuantërai naporini, quiyanta' Quisocristo imarinso' macatoi, inaro'coi chachin irachitoihuë'. ⁶ Pirnapirë'co a'chintarainquëma' ni'ton, a'camacoiso' ya'huëpirinhüë'. Quiyaora sacatatoi, coshatërai. Ma'shanta' pahuantohuachincoira, quiyaora pa'anai. A'napitaso' topinan ma'parinëinquëma'. ⁷ Ni'co', iyaro'sa'. Sontaro ya'conpachinara, co cosharonën pa'anacaso' ya'huërinhuë'. Capacaso', a'mocaso', inapita topinan quëtopi. Inapochachin opa sha'pachina, hua'anëni inaora macaton, irorin. Co ina marë' pahuëretacaso' ya'huërinhuë'. Ohuica pë'tahuana'pinta' nohuantohuachina, ohuica sho'shoi' shi'shiaton, o'orin. ⁸ Co piyapi'saráchin ina pochin yonquipihuë'. Yosë quiricanëinquënta' Moisésë naporin: ⁹ “Toro asacatohuatama', a'caco'. I'nataton to'norayahuachin, ama tonpoanantocosohüë'. Tananpitoco' pi'pian

pi'pian coshachin,” tēnin iráca ninshitatōn. Co toroáchin yonquiatōn, Yosē naporinhuē'. ¹⁰ Canpoanta' yonquiatōnpoa', quiricanēnquē aninshitērin. Quēmapi iminpachina, co topinan sha'ninhuē'. “Nitohuachin, masarahuē,” ta'ton, sha'nin. Ina quēran sha'ninso' cayahuachina, manin. ¹¹ Inapochachin quiyanta' Yosē nanamēn a'chintērainquēma' noya noya cancantacamaso marē'. Ina marē' ma'sha pahuantohuachincoi, topinan quētēramacoi naporini, noya niitonhuē'. ¹² A'napitaso' a'chintohuachinquēmara, ma'sha topinan quētērama'. Quiyaso' na'con na'con a'chintērainquēma' ni'ton, na'con na'con quētamacoisō' ya'huēpirinhuē'.

Napoaponahuē', co manta' topinan ma'parainquēmahuē'. Ma'sha pahuantopirincoihuēnta', ahuantērai. Piyapi'sa' noya noya Quisocristo nanamēn natanacaiso marē' co manta' ma'patēraihuē'. A'chinahuē quēran canarahuē naporini, co onpopinchin noya ni'itonacoihuē' nimara, tēnahuē. ¹³ Iráca a'naquēn Yosē chinotopiso pēiquē sacatohuachinara, inaquē chachin coshatopi. Ma'sha Yosē chinotacaiso marē' tēpahuachinara, patoma ca'pi. Topinan quētohuachinara, noya ca'pi. Nani ina nitotērama'. ¹⁴ Inapochachin Quisocristonta' sha'huitērinpoa'. “Nani tahuēri nani tahuēri Yosē nanamēn a'chinpachina', natanpisopitari ma'sha quēchina' nanpicaiso marē',” tēnin. ¹⁵ Ina nipirinhuē', co manta' ma'paranquēmahuē'. Co ina marē' ninshitēranquēmahuē'. Co manta' nohuantērahuē'. Caora sacatato, a'chinarahuē. Ina marē' noya cancantērahuē. A'chintēranquēmaso marē' pahuērēamacoso' ya'huērin naporini, chimina'huaso' noya noya niitonhuē'. Topinan nohuantato, a'chintaranquēma', tēnahuē.

¹⁶ A'naquēn: “Yosē nanamēn a'chinahuēsō marē'

caso' noya noyaco," topi. Caso nipirinhüë' co caora nohuanto a'chinahuë'. Co ina marë' noya noyacoहुë'. Quisocristo acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Co'so' a'chinpatohüë', jma'huantacha nisarahuë paya!
¹⁷ Caora nohuanto, a'chinahuë naporini, ina marë' canaitohüë'. Nipirinhüë', ina sha'huitërinco ni'ton, a'china'huaso' ya'huërin. ¹⁸ Napoaton nanamën a'chinpatëra, co manta' ina marë' ma'patëraहुë'. Cosharo', ma'sha, inapita quëtinacoso' ya'huëpirinhüë', co manta' ma'patëraहुë'. Topinan a'chinahuë. Ina marë' nóya cancantëraहुë.

¹⁹ Co insonta' pahuërerincoहुë' ni'ton, co insonta' camaincoso' ya'huërinहुë'. Nipirinhüë', caora nohuanto, ya'ipi piyapi'sa' catahuarahuë. Na'con na'con piyapi'sari Quisocristo imacaiso marë' a'chinarahuë.
²⁰ Cotioro'sa' a'chintohuatëra, inapita pochin ninahuë inapitanta' imacaiso marë'. Co Moisësë pënëntërinso' natëca'huaso' ya'huëtopirincóhuë', cotioro'sa pochin ninahuë natainacoso marë'. Inapitanta' Quisocristo natëcaiso' nohuantëraहुë. ²¹ Nisha piyapi'saso' co Moisësë pënëntërinso' natëpihuë'. Napoaton inapita a'chintohuatëra, co ya'ipi Moisësë pënëntërinso' natëraहुë'. Co ina natëpirahuë', Quisocristo natëto, noya ninahuë. Nisha piyapi'sarinta' imacaiso marë' Quisocristo nanamënáchin a'chintëraहुë.
²² A'naquëonta' imaponahuë', co ya'ipi cancanëna quëran natëyátërapihuë'. Inapitanta' co nocanahuë'. "Caso' noya noya imarahuë," co itëraहुë'. Inapita pochin ninahuë natanatonaco, noya noya Quisocristo imacaiso marë'. Ya'ipi piyapi'sa' nosoroato, sanoanan quëran a'chintarahuë caraya tëranta' cha'ëcaiso marë'.
²³ Ina pochin Yosë nanamën a'chinpató, na'con na'con piyapi'sari ina nohuitapi anta'. Ina marë' canta' noya

cancantërahuë.

²⁴ Quëmapi'sa' nicanacaiso marë' ta'ahuachinara, a'naíchin canatërin. Nani ina nitotërama'. A'napitaso' co chiníquën ta'atonahuë', co canatopihuë'. Canpitanta' chiníquën ta'apiso pochin cancantatoma', na'con yonquico' noya noya cancantamaso marë'. ²⁵ Quëmapi'sa' yanicanahuachinara, nani tahuëri ta'arápi noya noya no'quicaiso marë'. Ta'acaisoráchin yonquipi. Canatohuachinara, yancotë' huëron quëran nipiso' quëtopyrinahuë', inaso' a'naroáchin ahuirin. Canpoaso nipirinhüë' noya nipatëhua', Yosë'pa' acanarinpoa'. Inatohua' co manta' mocsarinhuë'. ²⁶ Caso' co nisha nisha yonquirahuë'. Noya ni'tatë' ta'arëso pochin Yosë natëca'huasoráchin yonquirahuë. Co topinan ya'huërahuë'. Co papinanquë ahuëtërešo pochin ninahuë'. Yosë nohuantërinSORÁchin ninahuë. ²⁷ Co noyahuë' yonquihuatëra, a'naroáchin naniantërahuë. Co nohuantërahuë' pi'pian tëranta' oshahuanaca'huaso'. Nohuantaso' Yosë marë' sacatarahuë. A'napita na'con pënënpirahuë', co caso' noya nipatohuë', co Yosë noya ni'sarincohuë', co acanaarincohuë', tënhuë.

10

Ama mamanshi moshacaiso marëhuë' pënëninso'

¹ Iráca napopisopita iyaro'sa', yonquico'. Iráca cotio mashocoro'sa' Iquipito quëran pipirahuatona', Moisésë imapi. Yosë nohuanton, chitoro' ya'norin imacaiso marë'. Naporahuatona', Quëhuai' marë pëntonahuatona', ya'ipiya cha'ëpi. ² Marë quëran cha'ërahuatona', Moisésë imapi. Chitoronta' quëchitërarin. (Inapochachin iporasos' Quisocristo natërehua' ni'ton, aporihuanatëhua', imarëhua'.) ³ Iráca inotëro parti pa'pachinara, Yosë nohuanton, nani tahuëri no'paquë cosharo' ya'nohuachina,

ya'ipiya coshatopi. ⁴ Inaquëso' co i'sha ya'huëpirinhuë', Yosë nohuanton, na'pi quëran pipirin, ya'ipiya o'opi. Quisocristoso' ina na'pi pochin ninin. Pa'pachinara, co quënanpirinahuë', inari na'con catahuarin cha'ëcaiso marë'. ⁵ Inapotopirinhuë', cotioro'saso' co noyahuë' cancantopi. Na'con na'con co natëpihuë' ni'ton, Yosëri co noyahuë' nicaton, ana'intërin. Ina nohuanton, inaquë chachin chiminpi.

⁶ Pënëinpoaso marë' iráca ina ninshitërin. Inapitaso' co noyahuë' yonquipi. Nani ma'sha noyapatopi. Ama inapita nonahuansohuë'. ⁷ Inapitaso' mamanshi moshapi. “Moshatacaiso marë' pita nipi. Huënsërahuatona', coshatopi, o'opi. Ina quëran nansarahuatona', capa cancantopi,” tënin Yosë quiricanënguë. Canpitaso nipirinhuë' ama inapita pochin nicosohuë'. ⁸ Ina quëran a'napita monshihuanpi. Ina marë' Yosëri ana'intërin. Ina nohuanton, cato shonca cara huaranca piyapi'sa' chiminpi. A'na tahuëríichin nipirinhuë', inanapo chiminpi. Ina yonquiatoma', ama manta' monshihuanacamaso' yonquicosohuë'. ⁹ Naporahuatona' Sinioronta tënipi: “Co nimara ana'intarinpoahuë',” ta'tona', co noyahuë' nipi. Ina marë' ya'huanatona', na'a chiminpi. ¹⁰ Ama Yosë no'huitëhua' tarëtahuasohuë'. “Co Yosë noya catahuarinpoahuë',” topi a'naquën. Napoaton Yosëri anquëni a'paimarin inapita tëpacaso marë'.

¹¹ Yosë nohuanton, iráca napopisopita quiricanënguë ninshitopi pënëinpoaso marë'. Inapita pochin nipatëhua', ana'intarinpoa' canpoanta'. Nani ana'intacaso' tahuëri naniriarin. ¹² A'naya a'nayanquëma' ni'cona oshahuantama'. “Caso' noya piyapico. Co onporonta' Yosë a'poarahuë',” ama tocosohuë'. ¹³ Sopai ya'ipi piyapinpoa' sha'huitërinpoa' co noyahuë' nicacaso marë'. Yosëso

nipirinhüé' catahuarinpoa'. A'naya a'nayanpoa' co nanitëréhuasohué' nitotaton, ni'sarinpoa'. “Tananpitëquë',” itohuachina, co sopai nanitërinhué' aquëtë' tëniinpoaso'. Cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëhuatëhua', co sopai minsëarinpoahuë'. Ma'sha onpopirëhuahuënta', Yosë ananitarinpoa' ahuantacaso'. Yosë chachin catahuarinpoa' sopai minsëcaso marë'.

¹⁴ Napoaton iyaro'sa' ama pi'pisha tëranta' mamanshi moshacosohué'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma'. ¹⁵ Canpitaso' nitoyonquirama'. Sha'huitëranquëmaso' yonquico' no'tëquën nitotacamaso marë'. ¹⁶ Niyontonpatëhuara, Quisocriso chimininso' yonquirëhua'. “Quiya marë' Siniro huënainën pa'nin ni'ton, ‘Yosparinquën' tënai,” itatëhua', huënainën pochin nininso' o'orëhua'. Cancanënpoa quëran huarë' yonquiatëhua', o'opatëhua', huënainën napopináchin yonquirëhua'. Ina quëran cosharo' ina nonën pochin nininso' së'panahuatëhua', ca'nëhua'. “Tëhuëenchachin canpoa marë' Quisocriso nonën ohuanpi,” ta'tëhua', napopináchin yonquirëhua'. ¹⁷ Quisocriso yonquiatëhua', ina cosharo' ca'nëhua'. Na'aquënpoa' nirihuarahuë', Quisocriso imarëhua' ni'ton, a'na huëntona pochin ninëhua'. Napopináchin yonquirëhua'.

¹⁸ Israiro'sa' napopisonta' yonquico'. Ma'sha Yosë chinotacaso marë' tēparahuatona', ahuiquitopi. Pi'pian nosha acopiso' ca'pi. Yosë yonquiatona', coshatopi. Inapobatan', Yosë chinotopi. ¹⁹ Mamanshiso' co nampirinhüé'. Co chinotacasohué' nipirinhüé', a'naquëni moshapi. Ma'sha inapita chinotacaso marë' tēpahuachinara, topinan quëran napopirinhüé', co mamanshiri ni'ninhüé', co nataninhüé'. ²⁰ Nisha piyapi'saso nipirinhüé' mamanshi moshacaiso marë'

ma'sha tēpahuachinara, co Yosë yonquipihuë'. Sopairo'sa' yonquipi. Co caso' nohuantērahuë' canpitanta' sopairo'sa' yonquicamaso'. ²¹ A'naquën mamanshi moshacaiso marë' pita nipi. Sopairo'sa' yonquiatona', napopi. Siniro yonquihuatama', co sopairo'sa' yonquicamaso' ya'huërinhuë'. Napoaton amatohuachinēnquëma', ama pacosohuë'. Quisocristo chiminso' yonquiatoma', coshatërama', o'orama'. Napoaton ama sopairo'sa' yonquiatoma', coshatocosohuë', o'ocosohuë'.

²² Sopairo'sa' yonquihuatama', Yosë a'pitatēnquëma', no'huiarinquëma'. ¿Ina nohuantërama' ti? ¿Inaso' chini chiniquën nanantërin! Canpoaso' co ina pochin chiniquën nanantërehuahuë'.

A'napita nosorocaso' ya'huërinso'

²³ “Ma'sona tēranta' yanipatēhua', noya nicacaso',” topi. Napoaponahuë', co ya'ipi ninēhuasopita catahuar-inpoahuë' noya cancantacaso'. Tēhuēnchachin ya'ipi noya nicacaso nipirinhüë', co ya'ipi catahuar-inpoahuë' a'napita achinicanacaso'. ²⁴ Napoaton a'napitanta' noya noya imacaiso marë' catahuaco'. Canpitaora costaramaso' ama aquëtë' yonquicosohuë'. A'napita na'con na'con yonquico'.

²⁵ Nosha mircatoquë ya'huëhuachin, pa'anatoma', ca'co'. Ama manta' natantapomarahüë', ca'co'. “¿Mamanshi chinotopiso pëiquë ma'patëran?” ama itocosohuë'. Ama nisha nisha yonquiapomarahüë', ca'co'. ²⁶ Tata Yosëri ya'ipiro'pa' ninin. Ya'ipi ma'sharo'santa' noya ninin.

²⁷ A'na tahuëri coshatapatarama'. Co imarinsohuë' amatohuachinquëma', nohuantohuatama' paco'. Nosha acotohuachinēnquëma', “Mamanshi marë' acopiso' nimara,” ama tapomarahüë', ca'co'. ²⁸ Nipirinhüë', a'na

piyapi sha'huitohuachinquëma', "Iso nosha mamanshi chinotacaso marë' acopiso'," itohuachinquëma', ama ca'cosohuë'. Sha'huitërinquëmaso' nosoroatoma', ama ca'cosohuë'.²⁹ Ca'patama', co ina marë' oshahuanaramahuë'. A'naquënso nipirinhüë' ni'pachinënguëma', nisha nisha yonquiamara. Ina nosoroatoma', ama ca'cosohuë'.

A'naquëmaso nipirinhüë', itaramaco: "¿Ma'marëta' a'napita yonquiato cosharo' a'poca'huaso' ya'huërin?³⁰ 'Yosparinquën Sinioro,' itahuato, noya caso' ca'nahuë. ¿Onpoatonta' ina marë' co noyahuë' ni'ninaco?" top-iramahuë'.³¹ Ma'sona tëranta' nipatama', Yosë yonquiatoma', noya nico' a'napitanta' Yosë noya yonquicaiso marë'. Napoaton coshatohuatama', o'opatama', ma'sona tëranta' nipatama', ina yonquico'.³² Ama insonta' anishacancantocosohuë'. Cotioro'sa', nisha piyapi'sa', Quisocristo imapisopita, ya'ipiya nosorocaso' ya'huërin.³³ Caso' ya'ipi piyapi'sa' yonquirahuë. Catahuarahuë noya Yosë imacaiso marë'. Co caora costarahuëso' yonquirahuë'. A'napitanta' yacatahuarahuë inahuanta' Quisocristori anoyacancantacaso marë'.

11

¹ Caso' Quisocristo noya nonanahuë. Canpitanta' nonanatomaco, noya nico'.

Sanapi'sa' Yosë imapisopita

² Ma noyanquëma' iyaro'sa' ni'ton, na'con yonquiramaco. Yosë nanamën a'chintohuatënguëmara, noya natëramaco. ³ Isonta' iyaro'sa' a'chinchinquëma' nitotoco'. Co insonta' inaora nohuanton ya'huërinhuë'. Tëhuënhachin natëcaso' ya'huërin, tënahuë. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Quëmapi'santa' Quisocristo natëina'. Quisocristoso' Tata Yosë natërin.

⁴ Quëmapinpoa' niyontonëhuaquë Yosë nontohuatëhua', ama motënpoa' niimomototahuasohuë'. Niimomotohuatëhua', co Quisocristo natërëhuahuë'. Inapochachin pënëntohuatëhua', ama niimomototahuasohuë'.
⁵ Canpitanta', imoyaro'sa', niyontonëhuaquë Yosë nontohuatama', so'yama' natëtoma', niimomototoco'. Yosë anitotërinquëmaso' sha'huihuatamanta', niimomototoco'. Co niimomototohuatamahuë', noyá niya'itopiso pochin ya'noarama'. Ina pochin nipatama', so'yama' atapanarama'.⁶ Ni'co'. Sanapi'sa' co quëmapi'sa pochin niya'itopihuë'. Ya'ipi noyá niya'itopi naporini, tapaintonahuë'. Napoaton imoyaro'sa' niimomototoco'.
⁷ Quëmapinpoaso nipirinhüë' Yosë nontohuatëhua', ama motënpoa' niimomototahuasohuë'. Yosë nininpoa' ina pochin hua'anëntacaso marë'. Inasáchin, iyaro'sa', natëhuatëhua', nóya cancantarihua'. Ina marë' acorinpoa'. Inapochachin sanapi'santa' so'ina' noya natëhuachina', nóya cancantapi.⁸ Quëmapi'ton Yosëri ninin. Ina quëran ahuë'ëtahuaton, a'na nininpitëraca' ocoitërin. Ina ocoitahuaton, ina quëran chachin sanapi ninin.⁹ Quëmapi'ton ninin. Ina piquëran sanapi ninin so'in catahuacaso marë'.¹⁰ Napoaton quëmapi'sa' chini chiniquën nanantopi. Sanapi'saso' so'ina' natëina'. Natëtona', motëna' niimomotochina'. Napohuachina', so'ina' natëpi ni'ton, anquëniro'sarinta' noya ni'sapi.
¹¹ Napoaponahuë', Yosë napopináchin nosororinpoa'. Co quëmapi'saráchin nohuantërinhuë'. Sanapi'santa' nohuantërin. Quisocristo imapatëhua', napopináchin ni'ninpoa'.¹² Ya'ipinpoa' Yosë nininpoa'. Quëmapi'ton nisahuaton, quëmapi nininpitën quëran sanapi ninin. Naporo quëran huarë' quëmapinpoanta' sanapi'sa quëran nasitërëhua'. Yosë nohuanton naporin.

¹³ Iporaso' iyaro'sa', imoyaro'sa', cancanëma quëran

yonquico' noya nicacamaso marë'. Niyontonpatama', ¿noya ipora sanapi'sa' co niimomototaponaraihuë' Yosë nontacaiso' to? ¹⁴ Ni'co'. Quëmapinpoa' niya'itërëhua'. Co ain a'pamacaso' nohuantërëhuahuë'. ¹⁵ Sanapi'saso nipirinhüë' ainën a'pamapi. A'pamahuachinara, noya ya'nopi. Yosëri naporopi ain quëtërin noyá niimomotacaiso marë'. ¹⁶ A'naquëma' nisha yonquihuatama', isoíchin sha'huitaranquëma': Quiyaso' co nisha nisha a'chinaihuë'. Ya'ipi parti imapisopitanta' inachintopi.

Niyontompachinara, a'naquën co noyahuë' nipiso'

¹⁷ Niyontonpatama' iyaro'sa', noya nicacaso' ya'huëpirinhüë', a'naquëma' co noyahuë' ninama'. Co ina marë' noya ni'nanquëmahuë'. Napoaton pënënanranquëma'. ¹⁸ Yosë chinotacaso marë' niyontompamara, a'na huënton a'na huënton nicatoma', nino'huirama', natantërahuë. No'tëquën sha'huitërinaco, topirahuë'. ¹⁹ Co ya'ipi cancanëma quëran imapatamahuë', nisha nisha yonquiarama'. Co napopináchin yonquiaramahuë'. Ina quëran Yosë cancanën manëhuasopita nohuitërinënpoa'. Co ya'ipinpoa' nisha nisha yonquirëhuahuë'. A'napitaso nipirinhüë' co noya yonquiatonahuë', co no'tëquën imapihuë'. ²⁰ Quisocristo yonquicaso marë' niyontomatoma', coshatapomarahüë', co tëhuëenchachin chimininso' yonquiramahuë'. ²¹ A'naquëma' co ninosoroatomahuë', niapiratërama'. A'naroáchin canpitaora cosharonëma' ca'nama'. Co nipatomatëramahuë'. Inapotohuatamara, a'naquën tanapi. A'naquënso nipirinhüë' na'con o'otona', no'pipi. Napoatoma', co nanitëramahuë' Quisocristo chimininso' yonquiatoma' coshatacamaso'. ²² ¿Co'na pëinëma' ya'huëtërinquëmahuë' inaquë coshatamaso',

o'ocamaso'? ¿Onpoatonta' corto pëiquë chachin pahuantërsopita atapanarama'? ¿Ma'ta' ina marë' ichinquëma'? Co ina marë' noya ni'nanquëmahuë'.

Quisocristo chiminiso' yonquiatëhua', ca'nëhuaso'

(Mateo 26.26-29; Marcos 14.22-25; Lucas 22.14-20)

²³ Siniro sha'huitërinco chachin nani sha'huitëranquëma'. Iráca Cotasëri Quisocristo sha'huirapirin. Sontaro'sari yamapachinara, naporo' tashi' ca'tano'sanënpitarë' coshatopi. Cosharo' masahuaton, ²⁴ “Yosparinquën Tata Yosë,” itahuaton, së'panin. Së'panahuaton, a'naya a'naya quëtërin. “Ca nonëhuë pochin iso'. Ca'co'. Canpita marë' chiminarahuë. Niyontonpatama', chiminahuëso' yonquiatomaco, pi'pian coshoro' ca'co',” itërin. ²⁵ Nani coshatohuachinara, minëa'hua manin. “Huënainëhuë pochin iso'. Huënainëhuë pa'sarin ni'ton, nasha quëran canpitarë' Yosë anoyatërinso' sha'huichinquëma' imacamaso marë'. Chiminarahuë ni'ton, anoyacantaranquëma'. Ca yonquiatomaco, o'oco'. Ipora quëran huarë' inapoatoma', yonquico,” itërin Quisosori. ²⁶ Onporosona coshoro' ina nonën pochin nininso' ca'patama', huënainën pochin nininso' o'opatama', Quisoso chiminiso' a'napita anitotarama'. Siniro o'mantaquë huarë' inapoarama'.

Onpopinsona Quisoso chiminiso' yonquicaso' ya'huërin

²⁷ Ina marë' niyontonpatama', ama topinan quëran ca'cosohuë'. Ama nisha nisha yonquiatoma', o'ocosohuë'. Co Siniro nonën, huënainën inapita noya yonquihuatamahuë', oshahuanarama'. ²⁸ Napoaton canpitaora yonquinëma quëran no'tëquën yonquico'. Pi'pisha tëranta' co noyahuë' yonquihuatama', naniantoco'. Noyapiachinsáchin cancantatoma',

ca'co', o'oco'. ²⁹ Quisoso chiminso' no'tëquën yonquicaso' ya'huërin. Topinan quëran ca'patama', topinan quëran o'opatama', na'con oshahuanarama'. Ina marë' Yosë ana'intarinquëma'. ³⁰ Napoaton na'anquëma' caniorama'. A'naquëmanta' co chiniramahuë'. A'naquënso' ina marë' chiminin. ³¹ Ya'ipi cancanënpoa quëran huarë' nitantiacaso' ya'huërin ni'ton, yonquia'ahua'. Co noyahuë' yonquirëhuasopita naniantohuatëhua', co Yosë ana'intarinpohuë'. ³² A'na tahuëri oshahuano'sa' ana'intomiatarin. Iमारëhuasopitaso nipirinhüë', ipora chachin pi'pian ana'intarinpohuë' noya noya yonquicaso marë'. Ina quëran ayaro' tahuëri co ana'intomiatarinpohuë'.

³³ Napoaton iyaro'sa' noyápiachin cancantatoma', Quisocriso chiminso' yonquicaso marë' niyontonco'. Ina marë' niyontonpatama', ama a'naroáchin ca'cosohuë'. Nininaco'. Ya'ipi nanihuatama', napopináchin ca'co'. ³⁴ A'naquën tanahuachina', inahuara pëinënaquë coshachina'. Ina quëran noya niyontonpatama', co Yosë ana'intarinquëmahuë'. A'na tahuëri pa'sarahuë nicaponquëma'. Naporo' na'con na'con a'chinchinquëma'.

12

Ispirito Santo nisha nisha catahuarinpoaso'

¹ Apira Ispirito Santo naporinso' iyaro'sa', a'chinchinquëma' no'tëquën nitotacamaso marë'. Ina tëhuënhachin catahuarinpoa' nohuantërinso' nicacaso'. A'naya a'nayanpoa' catahuarinpoa'.

² Iráca co Yosë natëyatërapomahuë', nisha nisha yonquiatoma', mamanshi mosharama'. Co nanpiton natanpirinquëmahuë', sopai nohuanton, inapita chinotërama'. ³ Iporahuanta' a'naquëni

co noyahuë' yonquirapitona' Quisocristo no'huiipi. Inapitasa' co Ispirito Santo natëpihuë'. Ispirito Santo ya'coancantohuachinpoa', catahuarinpoa' Quisocristo natëcaso'. “Quisocristoíchin natërahuë. Inaso' hua'anëntërinco,” tënëhua'. Ispirito Santo nohuanton, naporëhua'.

⁴ Yosë acorinpoa' nisha nisha nitotacaso marë'. Ispirito Santo chachin catahuarinpoa' noya nicacaso'. ⁵ Sinioro nohuanton, nisha nisha ninëhua' a'napita catahuacaso marë'. Nisha nisha nirihuarahuë', ya'ipinpoa' Sinioro natërehua'. ⁶ A'naya a'nayanpoa' ananitërinpoa' nisha nisha nicacaso marë'. Ya'ipinpoa' Yosë chachin catahuarinpoa'. ⁷ Co canpoara nanitopirëhuahuë', Ispirito Santo ananitërinpoa' ma'sona ina nohuantërinso' nicacaso'. Catahuarinpoa' ni'ton, a'napitanta' catahuarihua' noya noya imacaiso marë'. ⁸ Ispirito Santo nohuanton, a'naquën noyá nitotërin pënëntacaso'. No'tëquën yonquiaton, pënëntarin. A'naquëonta' noya noya nitotaton, a'chinarin. ⁹ A'naquëonta' catahuarin chiniquën Yosë natëcaso marë'. “Yosë ya'ipiya nanitaparin,” ta'ton ina nontërin. Nontohuachina, Yosëri na'con catahuarin. A'nanta' Ispirito Santori catahuarin cania'piro'sa' anoyatacaso marë'. ¹⁰ Ispirito Santo nohuanton, a'naquëonta' nanitërin sacai nininso' nicacaso'. A'naquën Yosë yonquirinso chachin cancanën quëran anitotërin a'napita sha'huitacaso marë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, macarisona catahuarinso' nitoninorin. Co Ispirito Santoachin yacatahuarinpoahuë'. Sopairinta' piyapi'sa' catahuarin nonpintinpoaso marë'. Napoaton a'napita pënënpachinpoa', ninocaso' ya'huërin. Nonpin nanan nipachina, sha'huitërinpoa' ama natëcaso marëhuë'. A'naquëonta' Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'napitanta'

catahuarin ma'sona nisha nananquë topiso' sha'huicaiso'.
¹¹ Ya'ipi imarëhuasopita catahuarinpoa'. A'naíchin Ispirito Santo niponahuë', catahuarinpoa' nisha nisha nitotacaso'. Inaora nohuantërinso' ananitërinpoa'.

A'na huëntona pochin ninëhuaso'

¹² Nonënpoa' a'naíchin nipirinhue', nisha nisha ya'huëtërin. Ya'piranpoa', nantënpoa', imiranpoa', inapita ya'huëtërinpoa'. Inapochachin Quisocriso imarëhuasopita nisha nisha nirihuarahuë', a'na huëntoínchin ninëhua'. Nonën pochin Quisocriso ni'ninpoa'. ¹³ Ispirito Santo chachin Quisocriso huëntonënuë aya'coninpoa'. Cotioro'sahuë nipon, nisha piyapi'sahuë nipon, napopináchin Yosë ni'ninpoa'. A'naquëma' canpitaora marë' sacatërama'. A'naquëma' nani tahuëri patronëma' asacatërinënuëma'. Nisha nishanpoa' nipirihuahuë', Ispirito Santo catahuarinpoa'. Quisocriso imarëhua' ni'ton, huëntonënuë aya'coninpoa'. Aporintohuachinënpoara, a'na huëntoínchin ninëhua'. Ya'ipi imarëhuasopita Ispirito Santo ya'coancantërinpoa'.

¹⁴ Nonënpoa' a'naíchin nipirinhue', nisha nisha ya'huëtërin. Nantënpoa', imiranpoa', ya'piranpoa', inapita pochin nininsopita ya'huëtërinpoa'. ¹⁵ Nantëhuë nontërinco naporini, "Caso' co imirancohuë'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huërinhuë'," itërinco naporini, co no'tëquën nonchitoncohuë'. Nantëhuënta' nohuantërahuë. ¹⁶ Huëratëhuënta' nontërinco naporini, "Caso' quëma huëratëncó. Co ya'pirancohuë'. Napoaton co nohuantancoso' ya'huërinhuë'," itërinco naporini, co no'tëquën nonchitoncohuë'. Huëratëhuënta' nohuantërahuë. ¹⁷ Ya'piranpoáchin ya'huërin naporini, ¿ma quërantá natanchitërihuahuë'? Huëratënpoáchin ya'huërin naporini, ¿ma quërantá imëchitërihuahuë'?

tēnahuē. ¹⁸ Yosēso nipirinhue' nisha nisha acotērinpoa'. Ina nohuanton, imiranpoa', nantēnpoa', ya'piranpoa', inapita ya'huētērinpoa'. A'naya a'naya nohuantērinquē chachin acotērinpoa'. ¹⁹ A'naíchin ya'huētērinpoa' naporini, co nonēnpoa' inaichitonhuē'. Napoaton nisha nisha acotērinpoa'. ²⁰ Nisha nisha ya'huētopirinpoahuē', a'naíchin nonēnpoa' ya'huērin.

²¹ Isonta' yonquico'. Ya'pirari imira nocanin naporini, "Quēmaso' napoonan. Co nohuantēranquēnhue'," itērin naporini, co no'tēquēn nonchitonhuē'. Motēnpoanta' co nantēnpoa' nocanacaso' ya'huērinhuē'. Ya'piranpoa', imiranpoa', motēnpoa', nantēnpoa', ya'ipi nohuantērēhua'. ²² Ni'co'. Ninopinēnpoa', sa'poronēnpoa', inapita pochin nininsopita co a'ninquēchin ya'noponahuē', na'con na'con nohuantērēhua' nanopicaso marē'. Inapitaso' noya noya ananpirinpoa'. Co inapita ya'huētērinpoahuē' naporini, chimiintērihuahuē'. ²³ A'naquēn nonēnpoaquē ya'huērinso' co onpopinchin pa'yatērēhuahuē'. Nipirinhue', inaso' noya noya a'motērēhua'. Taparonēnpoapitanta' noya imotērēhua'. ²⁴ Imiranpoa', ya'piranpoa', inapita co imotērēhuahuē'. Nisha nisha ya'huētopirinpoahuē', ya'ipi nohuantērēhua'. Yosē nohuanton, co a'ninquēchin nininsopitahuē' na'con na'con yonquirēhua'. ²⁵ Nonēnpoa' a'naíchin nipirinhue', nisha nisha ya'huētērin. Co nino'huitonahuē', nicatahuapi. ²⁶ Maquēnpoa tēranta' iquin nipachina, ya'ipi ninatanē'. Inapochachin maquēnpoa tēranta' pa'yatohuachinēnpoa', ya'ipi nonēnpoa' capa cancantērin.

²⁷ Canpoanta' imarēhua' ni'ton, a'na huēntoínchin ninēhua'. Nonēn pochin Quisocristo ni'ninpoa'. A'naya a'nayanpoa' nohuantērinpoa'. ²⁸ Yosē nisha

nisha acorinpoa' imarëhuasopita capini nicatahuacaso marë'. Quisocristo isoro'paquë nipon, a'naquën acorin paatona' nanamën a'chinacaiso marë'. Inapita'ton Yosëri acorin. Ina quëran a'napitanta' acorin pënëntacaiso marë'. Naporahuaton, a'naquëonta' acorin Quisocristo nanamën a'chinacaiso marë'. Yosë nohuanton, a'naquën sacai' nininso' nanitaparin. A'naquën acorin cania'piro'sa' anoyatacaso marë'. A'naquën acorin a'napita catahuacaso marë'. A'naquën acorin hua'an pochin nicacaso marë'. A'naquën Yosë nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonin. ²⁹ Co ya'ipinpoa' acorinpoahuë' paatëhua' a'chinacaso marë'. Co ya'ipinpoa' nitopënëntërëhuahuë'. Co ya'ipinpoa' Quisocristo nanamën a'chinacaso' ananitërinpoahuë'. Co ya'ipinpoa' sacai' nininsopita nanitaparëhuahuë'. ³⁰ Co ya'ipinpoa' ananitërinpoahuë' cania'piro'sa' anoyatacaso'. Co ya'ipinpoa' nisha nananquë nonëhuahuë'. Nisha nanan natanpatëhuara, co ya'ipinpoa' nanitërëhuahuë' ma'sona tëninso' sha'huicaso'. Co ya'ipinpoa' inachachin nicacaso' acorinpoahuë'. Ispirito Santo nohuanton, nisha nisha ninëhua'. ³¹ Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' noya noya nininsopita nitotatoma' a'napita catahuacaso marë'.

Ninosorocaso' ya'huërinso'

Napoaponahuë', piyapi nosorocaso' noya nóya të-nahuë. Ina a'chinchinquëma'.

13

¹ Nisha nananquë nonpiso pochin nitononar-ihuarahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nonarigua'. Anquëni pochachin nonariguarahuënta', co nosorohuatëhuahuë', hua'na,

canpana inapita irininso pochin Yosë nataninpoa'.
² A'naquënpoa' Yosë yonquirinso chachin nitotatëhua', sha'huitarëhua'. Ya'ipi nitotarihuarahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', topinan quëran nitotarihua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'. Yosë chiniquën natëtëhua', nontohuatëhua', motopi chi'huincacaso pochin nanitapapirëhuahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', topinan quëran natërëhua', co Yosë noya ni'sarinpoahuë'.
³ Ya'ipi ma'shanënpoa' sa'ahuario'sa' quëtopirëhuahuë', co tëhuëncachin nosorohuatëhuahuë', topinan quëran quëtarihua'. “Pën quëran yatëpapurinacohuënta', imamiatarahuë,” tarihuarahuë', co piyapi'sa' nosorohuatëhuahuë', co manta' Yosë'pa' canarihuahuë'.

⁴ Piyapi'sa' nosorohuatëhua', co yano'huirihuahuë'. Noya nontatëhua', catahuarigua'. Piyapi'sa' nosorohuatëhua', co noyapatëhua', no'huiarihuahuë'. Co nocantarihuahuë'. “Caso' noya noyaco,” co tarihuahuë'.
⁵ Piyapi'sa' nosorohuatëhua', co pi'pisha tëranta' atapanarihuahuë'. Co canpoara nohuantërëhuasoachin yonquiarihuahuë'. Tëhuëncachin nosorohuatëhua', no'huipirinënpoahuënta' co no'huirihuahuë'. Pinopirinënpoahuënta', co ina yonquiarihuahuë', naniantarihua'.
⁶ Piyapi'sa' co noyahuë' nipachina', tëhuëncachin sëtarihua'. No'tëquën yonquihuachina', canpoanta' noya cancantarihua'.
⁷ Co noyahuë' nanan natantohuatëhua', co a'naroáchin natëtarihuahuë'. Noya yonquiatëhua', natëarihua'. “Yosë nohuanton, oshaquëran noya cancantapon,” ta'tëhua', ninarëhua'. Ma'sha onpotopirinënpoahuënta', ya'ipi ahuantarihua'.

⁸ Ipora quëran huarë' ninosoromiatacaso' ya'huërin. A'naquën ipora Yosë yonquirinso chachin piyapi'sa' sha'huitapirinahuë', a'na tahuëriso' co huachi ina sha'huitacaso' ya'huaponhuë'. A'naquëonta'

nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. A'na tahuëriso nipirinhüë' co huachi ina pochin nonacaso' ya'huaponhuë'. Iporaso' a'naquën nitotërin a'chinacaso'. A'na tahuëri co huachi ma'sha anitotacaso' ya'huaponhuë'. Inapitaso' co ya'huëmiatarinhüë'. Nipirinhüë', ninosorocasoso' ya'huëmiatarin. ⁹ Iporaso' co ya'ipi nitotërëhuahuë'. Co inquënpoa tëranta' no'tëquënáchin nitopënëntërëhuahuë'. ¹⁰ A'na tahuëriso nipirinhüë' Yosë'pa' ya'ipi nitotarihua'. Naporo' co a'chinacaso' ya'huaponhuë'. Co huachi nipënënacaso' ya'huaponhuë'. Ya'ipi noya nisapi.

¹¹ Iráca hua'huatarihua', hua'huasha pochin nonëhua', hua'huasha pochin yonquirëhua'. Iporaso nipirinhüë' nani mashotërëhua'. Co huachi hua'huasha pochin nonëhuahuë'. Co huachi hua'huasha pochin ninëhuahuë'. ¹² Hua'na huënaratërinquë sacóshin hua'yanënpo' quënanë'. Inapochachin iporaso' pi'pisha Yosë nohuitërëhua'. Yosë'paso nipirinhüë' a'ninquëchin Yosë nohuitarihua'. Iporaso' co Yosë pochin ya'ipi nitotarihua'huë'. Inatohuaso nipirinhüë' ya'ipiya nitotarihua'. Yosë noyá nohuitërinpoa'. A'na tahuëri canpoanta' inapochachin ina noya nohuitontarihua'. ¹³ Cancanënpoa quëran huarë' Yosë natëcaso' ya'huërin. “Co onporonta' nonpintarinpoahuë',” ta'tëhua', inasáchin ninacaso' ya'huërin. Ninosorocasonta' ya'huërin. Yosëso' na'con na'con nohuantërin ninosorocaso'.

14

Nisha nisha nananquë nonpiso'

¹ Napoaton iyaro'sa', noya ninosoroco'. Ina quëran Yosë nontoco' Ispirito Santo catahuainquëma' ma'sona nohuantërinso' nicacamaso'. Yosë nanamën sha'huicaso'

na'con na'con nohuantoco'. ² A'naquën Ispirito Santo nohuanton, nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co natanchináchinhuë' nonpi ni'ton, co piyapi'sa' natanpihuë'. Yoséíchin natanin. Yosëri ayonquirinso' nonsapirinahuë', co a'napitari natanpihuë'. ³ Napoaponahuë', Yosë nanamën sha'huitohuatëhuaso', noya nataninënpoa'. Ina yonquihuachina', noya noya imasapi. Sha'huitohuatëhua', achinicananarihua'. Sëtopirinahuë', natanatënënpoa', chiníquën cancantapi. ⁴ Nisha nananquë nonpiso pochin nonpachina', inahuara Yosë yonquiatona', chiníquën cancantapi. Nipirinhuë', Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', ya'ipi imarëhuasopita natanpatëhua', chini chiníquën cancantarihua'.

⁵ Nisha nananquë pochin nonacaso' noya nipirinhuë', Yosë nanamën sha'huicaso' noya noya, tënahüë. Ina na'con na'con Yosë nohuantërin. Nisha nananquë nonpachina, ina piquëran ma'sona tapon naporinso' sha'huichinënquëma'. Imaramasopita natanatoma', noya yonquícamaso marë' sha'huichinënquëma'. ⁶ Yosë a'chintohuachincora, inachachin iyaro'sa' sha'huitëranquëma'. Ina anitotohuachincora, nanamën chachin a'chintëranquëma'. Inapotato, catahuanquëma' noya noya imacamaso marë'. Nisha nananquë nonpiso pochin nontëranquëma' naporini, co nataintomacohüë'. Co ina quëran noya noya imaitomahuë'. Canpita nananquë chachin no'tën nanan pënënpatënquëma', tëhuëchachin catahuanquëma'.

⁷ Ni'co'. Quina co noya pihuihuachinahuë', napoonin natanpi. Quitaranta' co noya pi'nihuachinahuë', napoonin natanpi. ⁸ Tronpitanta' nisha nisha pihuiipi sontaro'sa' nitotacaiso marë'. A'na tahuëri inimicoro'sa' huë'pachinara, tronpita pihuiipi sontaro'sa'

përacaiso marë'. Co no'tëquën pihuihuachinahuë', co sontaro'sa' niyontoanpihuë' inimicoro'sa' ahuëcaiso marë'. ⁹ Inapochachin canpitanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonpatama', co natanarinënquëmahuë'. Topinan quëran nonsarama'. ¹⁰ Tëhuëchachin iyaro'sa' nisha nisha nanan ya'huërin. Nisha nisha piyapi'sa' ninontacaiso marë' ya'huëpirinhuë', ¹¹ co nitotohuatëhuahuë', co natanarihuahuë'. “Nisha piyapi ni'ton, nisha nananquë nonin,” tënëhua'. Co ninontacaso' nanitarihuahuë'. ¹² Na'con nohuantërama' Ispirito Santo catahuainquëmaso'. Nisha nisha nicacamaso' nohuantërama' ni'quëhuarë' ma'sona tëranta' nipatama', a'napita imapisopita catahuaco' noya noya cancantacaiso marë'.

¹³ Napoaton nisha nananquë nonpiso pochin yanonpatama', Yosë nontoco' ma'sona tapon nonamaso' nitotamaquë. Ina quëran nitotatoma', canpita nananquë chachin piyapi'sa' sha'huitoco'. ¹⁴ Nisha nananquë Yosë nontohuato, ispiritonëhuë quëran nontopirahuë', ma'sona tapo naporahuëso' co nitotërahuë'. ¹⁵ Napoahuarë', ¿onpocasota ya'huërin? Ispiritonëhuë quëran Yosë nontarahuë', cantarahuë, napoarahuë. Napoaporahuë', ma'sona tapo naporahuësonta' yonquiato, Yosë nontarahuë, cantarahuë napoarahuë, tënahuë. ¹⁶ Niyontonpatama', a'naquëma' Yosë chinotatoma', “Yosparinquën,” itohuachina, napopináchin yonquatoma', “Amen,” tënama'. Napoaponahuë', nisha nananquë nonpiso pochin nontërama' naporini, a'napitaso' co nitotatonahuë', co “Amen” ta'caiso' nanichitonahuë'. ¹⁷ Noya Yosë nontopiramahuë', a'napitaso' topinan quëran natanpi ni'ton, co catahuaramahuë'. ¹⁸ Canta' nisha nananquë nonpiso pochin nitononahuë. Canpita

quëran na'con na'con nitotërahuë. Ina marë' "Yosparinquën" itërahuë Yosë. ¹⁹ Napoaponahuë', Yosë chinotacaso marë' niyontonpatëhua', a'chinacaso' noya noya tënahüë. Nisha nananquë pochin nonato, shonca huaranca nanan nonahuë naporini, topinan quëran nointohüë'. Canpoa' nananquë cara nanaínchin tëranta' nonpato, natanama' ni'ton, noya noya ninin, tënahüë.

²⁰ Canpitaso' iyaro'sa' chinotono'sa pochin yonquico'. Ama hua'huaro'sa pochin yonquicosohüë'. Napoaponahuë', hua'huaro'sa pochin noyápiachin cancantatoma', noyasáchin nico'. Inapitaso' co yonquiyatërapihuë' oshahuanacaiso'. ²¹ Yosë quiricanënguë iráca ninshitërin: "Cotioro'sa' hua'qui' pënënpirahuë', co yanatërinacohüë'. Napoaton nisha piyapi'sa' inaquë a'parahuë. Nisha nananquë nontapirinahuënta', co natëarinacohüë'," tënin Yosë. ²² A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin nonpi. Co imapisopitasohüë' ayonquicaiso marë' napopi. "Yosë nohuanton, naporin," ta'tona', yonquiapona' nimara. Imarëhuasopitaso nipirinhüë', canpoara nanamënpoaquë chachin Yosë nanamën sha'huitohuachinënpoa', noya cancantarihua': "Ma noyacha catahuarinpoa paya," tarihua'. ²³ Yosë chinotacaso marë' niyontonëhuaquë, a'naquën co Yosë imana'piro'sahuënta' ya'conpi. Nisha nananquërachin nonpatama', co natanatonaraihuë': "Hua'yantomara'," taponá'. ²⁴ Nipirinhüë', Yosë nanamën a'chintohuatama', co imarinsopitahuënta' noya natanapi. Pënëntërinso' natanahuatona', yonquiapi: "Tëhuënychachin canta' co noyahuë' nicato, oshahuanahuë," tosapi. ²⁵ Cancanëna quëran yonquipisopita a'ninquëchin sha'huitapi ni'ton, ina yonquiatona', oshanëna marë' sëtapi. Isonahuatona', Yosë chinotapi: "Tëhuënychachin Yosë

catahuarinquëma',” itarinëinquëma'.

Niyontonpachinara Yosë chinotopiso'

²⁶ Napoaton iyaro'sa' niyontonpatama', noyasáchin yonquico'. A'naquëma' cantarama'. A'naquëma' Yosë nanamën a'chinarama'. A'naquëma' Yosë anitotërinquëmaso' sha'huitarama'. A'naquëmanta' nisha nananquë nonpiso pochin nonsarama'. Ina piquëran a'naquëmaso' ma'sona tapon nonamaso' canpita nananquë sha'huitarama'. Ma'sona tëranta' nipatama', nicatahuaco' ya'ipinquëma' noya noya imacamaso marë'. ²⁷ Nisha nananquë pochin yanonpachina', a'naya a'naya noina'. Catoya'pihuë nipon, caraya'pihuë nipon, inaíchin noina'. Naporahuaton, a'nanta' ma'sona tapon noninso' sha'huin. ²⁸ Co insoari tëranta' sha'huitacaso' nanitohuachinhuë', niyontonpiquë ama ina pochin noinasohuë'. Ina pochin yanonpachin, inaora paaton, noin Yosëíchin natanacaso marë'. ²⁹ Niyontonpatama', catoya, caraya nimara Yosëri anitotërinso' sha'huina'. A'napitaso' nataina'. No'tën nanan nipachin, noya natanatoma' yonquico' no'tëquën natëcamaso marë'. Yosë nanamënáchin imacaso' ya'huërin. ³⁰ A'nanta' inaquë huënsërinso' Yosëri nanan anitotohuachin, inanta' sha'huin. Yasha'huihuachin, ya'nan nona'pi ta'taton, nata'in. ³¹ Inapoatoma', a'naya a'nayanquëma' pënëntoco'. Ya'ipinquëma' noya noya yonquicamaso marë' nipënëncó'. Napohuatama', canpita capini niachinicancanarama'. ³² Nipënënpatëhua', a'naya a'nayanpoa' pënëntacaso' ya'huërin. A'na'ton tonihuachin, a'nanta' pënëntanta'in. Ina toniantahuachin, a'nanta' pënëntanta'in. ³³ Yosëso' co nisha nisha ayonquirinpoahuë'. Catahuarinpoa' sano cancantacaso'. Niyontonëhuaquënta' catahuarinpoa'

a'naya a'nayanpoa' pënëntatëhua' noya Yosë chinotacaso marë'.

Ya'ipi Yosë imarëhuasopita nisha nisha niyontonëhuaquë, ³⁴ sanapi'saso' ta'tatona', nataina'. Ama pënëchinasohuë'. “Quëmapi'sa' natëina',” tënin Yosë pënëntërinquë. ³⁵ Ma'sona yanitotohuachina', pëinënaquë so'ina' nataina'. Yosë chinotacaso marë' niyontonpatama', sanapi'saso' co nonacaiso' ya'huërinhuë'.

³⁶ Isonta' yonquico'. Co canpita'ton Yosë nanamën nitotëramahuë'. Naporahuaton, co canpitaráchin a'chintërainquëmahuë'. ³⁷ Yosë nanamën chachin no'tëquën a'chintëranquëma'. No'tëquën ninshitëranquëma'. Insosona yapënëntoahuachin, natëinco. Ispirito Santo tëhuëchachin catahuahuachinquëma', ina nanan chachin natëarama'. ³⁸ Nisha a'chintohuachinëinquëma', ama natëtocosohuë', tënahuë'.

³⁹ Napoaton iyaro'sa', Yosë anitotërinquëmaso' sha'huicamaso' na'con na'con nohuantoco'. A'naquën nisha nananquë nonpiso pochin yanonpachina, tananpitoco' noin. ⁴⁰ Nipirinhuë', ama noncarocosohuë'. A'naya a'nayanquëma' nonco'. Noyápiachin cancantatoma', Yosë yonquico'.

15

Quisocristo nanpiantarinso'

¹ Yosë nanamën iyaro'sa', nani a'chintëranquëma'. “No'tëquën nontërincoi,” ta'toma' natërama'. Natëtoma', imamiatarama'. Ina nanan chachin sha'huitaantaranquëma' yonquicamaso marë'.

² Ina natëmiatohuatama', Yosë nicha'ësarinquëma'. A'naquënso nipirinhuë': “Imarahuë,” taponaraihuë',

topinan quëran napopi. Co cancanëna quëran natëpihuë'. Inapitaso' co nicha'ësarinhüë'.

³ Ya'nan a'chintaponquëma', Yosë anitotërinco chachin sha'huitëranquëma': "Oshanënpoa' inquitinpoaso marë' Quisocristo chiminin," itëranquëma'. Iráca Yosë quiricanën quëran ninorinso chachin chiminin. ⁴ "Chimpachina, pa'pitopi huachi. Pa'pitopirinhüë', cara tahuëri quëran nanopiantarin," itëranquëma'. Quiricanënuë ninorinso chachin nanopiantarin: ⁵ Nanpantarahuaton, Pitro ya'notërin. Ca'tano'sanënpitanta' ya'notërin. ⁶ Ina quëran na'a imapisopita niyontonasoi', ya'notaantarin. A'natërápo pasa na'con ni'pi. Ipora huanta' nanopirapi. Caraíchín nani chiminpi. ⁷ Santiaconta' ya'notërin. Naporahuaton, ya'ipi a'chinacaso marë' acorinsopita ya'notaantarin. Ina quëran inápaquë panantarin.

⁸ Piquëran huarë' canta' ni'nahuë. Ana'huaya pochín nipirahuë', inápa quëran ya'notimarínco. Naporo huarë' imarahuë. ⁹ Imapisopita aparisitërahuë ni'ton, co acoincoso' ya'huërinhuë', topirahuë'. Pa'pi co noyahuë' cancantopirahuë', anoyacancantatonco, acorínco paato a'china'huaso marë'. ¹⁰ Inaora nohuanton, Yosë catahuarínco. Co catahuaríncohuë' naporíní, co manta' nanichitohüë'. Catahuahuachínco, pa'nahuë nanamën a'chinapo. Co topinan quëran catahuaríncohuë'. Caso' na'con na'con Yosë marë' sacatërahuë. Co cariso' piyapi'sa' anoyacancantërahuë'. Yosë achinicananínco a'china'huaso marë'. Ina catahuarínco ni'ton, a'chinpatëra na'a piyapi'sa' imasapi. ¹¹ Yosë nanamën a'chintëranquëma'. Quisocristo ca'tano'sanënpitanta' a'chinpi. Ina nanansáchin a'chintërainquëma', natërama'.

Quisocristo imarëhuasopita nanopiantacaso' ya'huërinso'

¹² “Quisocristo nanpiantarin huachi,” itërainquëma' ni'ton, ¿onpoatomata' a'naquëmaso' co no'tëquën yonquiramahuë'? “Co Yosë ananpitaantarinpoahuë',” toconama'. ¹³ Co nanpiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Quisocristo tëranta' nanpiantaitonhuë'. ¹⁴ Co nanpiantarinhuë' naporini, topinan quëran a'chinchitëinquëmahuë'. Canpitanta' topinan quëran natëitomahuë'. ¹⁵ Co nanpiantarinhuë' naporini, nani nonpinchitëinquëmahuë'. Nipirinhuë', co iyaro'sa' nonpin nanan a'chintërainquëmahuë'. “Yosëri chachin ananpitaantarin,” itohuatëinquëmara, no'tëquën nontërainquëma'. ¹⁶ Co ananpitaantainpoaso' ya'huërinhuë' naporini, co Quisocristo tëranta' nanpiantaitonhuë'. ¹⁷ Co nanpiantarinhuë' naporini, topinan quëran imaitërihuahuë', co oshanënpoa' inquichitonpoahuë'. ¹⁸ Co nanpiantarinhuë' naporini, a'naquën imapisopita nani chiminpi ni'ton, parisitopiquë pa'itonahuë'. ¹⁹ Isoro'pa marëáchin Quisocristo imarëhua' naporini, pa'pi nosorochitërihuahuë'.

²⁰ Nipirinhuë', Quisocristo tëhuënychachin nani nanpiantarin. Ya'n nan cayarinsó' sënarëso pochin ina'ton nanpiantaton, nanpimiatarin. Ina quëran canpoanta' chiminarihuarahuë', nanpiantarihua'. ²¹ Atan'ton co Yosë natëtonhuë', chiminin ni'ton, canpoanta' chiminëhua'. Inapochachin Quisocristoso' chiminaponahuë', nanpiantarin ni'ton, canpoanta' nanpiantarihua'. ²² Atan pochin cancantatëhua', ya'ipinpoa' chiminëhua'. Napoaponahuë', Quisocristo imapatëhua', ya'ipinpoa' ananpitaantarinpoa'. ²³ Co napopináchin nanpiantarihuahuë'. Quisocristo'ton nanpiantarin. A'na tahuëri o'mantahuachin, imarëhuasopitanta' ananpitaantarinpoa'. ²⁴ Ina quëran ya'ipiya naniarin. Iporaso' nisha nisha hua'ano'sa', copirnoros'a', inapita

chiníquën nanantatona', camairinënpoa'. Sopairo'santa' yacamairinënpoa'. Quisocristo o'mantahuachin, ya'ipiya minsëarin. Nani minsëhuachin, Tata Yosëíchin ya'ipiya hua'anëntarinpoa'. ²⁵ Ina nohuanton, Quisocristo chiníquën nanantarin. Ya'ipi hua'anëntarin. A'na tahuëri ya'ipi inimicoro'sa' minsëarin. ²⁶ Ina quëran huachi chimirionta' ayatarin. Ananpitaantahuachinpoa', chimirin minsëarin huachi. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuë'. ²⁷ “Yosë nohuanton, ya'ipiya minsëarin huachi,” ténin Yosë quiricanënquë. Napoaton Quisocristo ya'ipiya hua'anëntarin. Tata Yosëíchin co hua'anëntarinhuë'. Inari Quisocristo chiníquën nanan quëtërin. ²⁸ Ina nohuanton, Quisocristo ya'ipiya minsëarin. Nani minsëhuachina, inanta' Yosë hui'nin ni'ton, pa'pin natëmiatarin. Naporo quëran huarë' Yosëáchin ya'ipiya hua'anëntomiatarin.

²⁹ ¿Onpoatomata' ipora huanta' a'naquëma' co natëyátëramahuë'? “Co Yosë ananpitaantarinpoahuë’,” toconama'. Co no'tëquën yonquiramahuë'. A'naquën chiminpisopita yonquiataona', inapita ya'huërënamën aporihuanpi. Co nanopiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, ¿ma'marëta' inapitanta' napo'itonahuë'? ³⁰ ¿Ma'marëta' quiyanta' parisitapora'ihuë', a'chinárai? Nani tahuëri yaahuërinacoi. Co nanopiantahuatëhuahuë', topinan quëran parisitërai. ³¹ A'naquën yatëparinaco. Nani tahuëri “Chiminapo nimara,” ténahuë'. Tëhuënchachin no'tëquën nontëranquëma'. Quisocristo catahuarinco ni'ton, a'chintohuatënquëmara, noya imarama'. Ina marë' nóya cancantërahuë'. ³² Ipiisoquë a'chinahuëso marë' chiníquën no'huirinaco. Ni'ni pochin cancantatona', yatëparinaco. Ahuantaporahuë', ¿ma'ta' ina marë' canarahuë'? Isoro'paquëráchin ya'huërëhua' naporini, co manta'

canaitërihuahuë'. Co nãpiantacaso' ya'huërinhuë' naporini, co Yosë yonquicaso' ya'huë'itonhuë'. “¡Huëco' coshatahua'. Huëco' o'oahua'. Co hua'quiya quëranhuë' chiminarihua' ni'ton, capa cancantahua'!” topiso pochin nichitërihuahuë'.

³³ Ama ina pochin yonquicosohuë'. Ni'cona a'napita anishacancantochinënquëma'. “Co noyahuë' nipisopitarë'quëma' nipayahuatama', canpitanta' nitapicananarama'. Inapita nonanpatama', co huachi noyápiachin cancantaramahuë',” topi iráca. No'tëquën napopi. ³⁴ No'tëquën yonquiatoma', noyasáchin nico'. Ama huachi tëhuëcosohuë'. A'naquëma' co Yosë nohuichátëraramahuë'. Ina yonquiatoma', tapanacamaso' ya'huërin, tënahuë'.

Nasha nonënpoa' quëtarinpoaso'

³⁵ A'naquëma' yanitotërama'. “Chiminpatëhua', ¿onporahuatëhuata' nãpiantarihua'? ¿Onpopinta' nonënpoa' ya'huë'taponpoaso'?” tënama'. ³⁶ ¿Co canpitaso' nitoyonquiramahuë'? Ni'cochi. Ya'pirin sha'patëra, ya'pirin chachinso' chimininso pochin ninin. Acopo' ya'pira'huainso nipirinhüë', noya papotërin. ³⁷ Tricoraya yonquia'ahua'. Ina sha'patamara, aipi noshinënso' co papotërinhuë'. Ya'pira'huain papotohuachina, nisha ya'norin huachi. ³⁸ Yosë nohuanton, ma'sha papotërin. Nisha nisha ya'pirin sha'patëra, nisha nisha papotërin. Co napopináchin papotërinhuë'. Yosë nohuanton, naporin. ³⁹ Ma'sharo'santa' nisha nisha noshatopi. Piyapinpoanta' nonënpoa' nisha. Ohuacaro'sa', inairaro'sa', samiro'sa', inapitanta' nisha nisha noshatopi. Co napopináchin noshatërehuahuë'. Nisha nisha acorinpoa'. ⁴⁰ Nisha nisha ma'sha isoro'paquë ya'huërin. Inápaquë ya'huëpisopitanta' nisha nisha ya'nopi. Co

napopináchin noyápiachin ya'nopihuë'. ⁴¹ Pi'iso' huë-naráchin huënaráchin a'pinin. Yoquinta' nisha a'pinin. Tayoraro'santa' nisha nisha a'pinpi. Co napopináchin a'pinpihuë'.

⁴² Inapochachin canpoanta' nanopiantahuatëhua', nisha ya'noarihua'. Chiminpatëhuara, nonënpoa' chanatopirinhüë', nanopiantahuatëhua', nasha nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Co onporonta' chanatarinhüë'. ⁴³ Iporaso' nonënpoa' co onpopinchin noyahuë'. Chiminpatëhua', pa'pitarinënpoa'. A'na tahuëriso' nipirinhüë', noyápiachin nonënpoa' ya'huëtarinpoa'. Iporaso' co chinipirëhuahuë'. Nanpiantahuatëhua', chiniarihua'. ⁴⁴ Isoro'pa marëáchin nonënpoa' ya'huëtërinpoa' ni'ton, chiminëhua'. Pa'pitopirinënpoahuë', ananpitaantahuachinpoa', nisha nonënpoa' quëtarinpoa' Yosë'pa' ya'huëcaso marë'. Iporaso' nonënpoa' Yosë acotërinpoa' isoro'paquë ya'huëcaso marë'. A'na tahuëriso' nipirinhüë' noya noya nonënpoa' quëtarinpoa' inápaquë ya'huëcontacaso marë'.

⁴⁵ Yosë quiricanënguë tapon: “Íráca Yosëri ya'nan quëmapí nininso' Atan itërin. Inaso' nonën quëtërin isoro'paquë nanpicaso marë',” tënin. Iporaso' Quisocristonta' Atan pochin nicaponahuë', Yosë chachin ni'ton, catahuarinpoa' canpoanta' Yosë pochin nanpicaso marë'. ⁴⁶ Napoaponahuë', ya'nan nipon, nonënpoa' quëtërinpoa' isoro'paquë nanpicaso marë'. Ina piquëran nasha nonënpoanta' quëtarinpoa' inápaquë nanpimiatacaso marë'. ⁴⁷ Atanso' no'pa quëran ninin isoro'paquë nanpicaso marë'. Quisocristoso nipirinhüë' Yosë ya'huërin quëran o'marin ni'ton, noya noya ninin. ⁴⁸ Ya'ipi piyapinpoa' Atan pochin nicatëhua', ina nonën pochin ya'huëtërinpoa'. Napoaponahuë',

Quisocristo imapatēhua', a'na tahuēri ina nonēn pochachin ya'huētarinpoa'. ⁴⁹ Iporaso' Atan pochin ya'norēhua'. A'na tahuēriso nipirinhue' Quisocristo pochin ya'noarihua'.

⁵⁰ Nonēnpoa' ipora ya'huētērinpoaso' co nanitērinhuē' Yosē hua'anētērinquē paacaso'. Chiminpatēhua', nonēnpoa' chanatarin, co ya'huēmiatarinhue'. ⁵¹ Noya natanco iyaro'sa'. Na'a piyapi'sa' co nitotopirinhue', sha'huitaranquēma'. Co ya'ipi imarēhuasopita chiminarihuahuē'. Napoaponahuē', Yosē nohuanton, ya'ipi imarēhuasopita nisha ya'noarihua'. ⁵² A'nanaya nisha nonēnpoa' ya'huētarinpoa'. O'mantacaso' tahuēri nanihuachin, tronpita pihuirarin. Pihuihuachin, chiminpisopita nanopiantarapi. Quisocristo imapi ni'ton, ananpitaantarin huachi. Naporo' ya'ipi imarēhuasopita nisha nonēnpoa' ya'huētarinpoa'. Co huachi chiminarihuahuē'. ⁵³ Nonēnpoa' ipora ya'huētērinpoaso' chanatarin. A'na tahuēriso nipirinhue' nisha nonēnpoa' ya'huētohuachinpoa', co chanatarinhue'. Nasha a'morēso pochin nisarihua'. Co huachi chiminarihuahuē'. ⁵⁴ Nisha nonēnpoa' quētohuachinpoa', nanopiantarihua'. Yosē quiricanēn quēran ninoton, naporin: "A'na tahuēri Yosēri chimirin minsēarin. Co huachi chiminacaso' ya'huaponhuē'. ⁵⁵ ¿Onporahuatonta' chimirin minsēarinpoa'? Co huachi nanitarinhue'. Ya'huan quētēhuachinpora chiminēso pochin chiminacaso' ya'huēpirinhue', co huachi chiminacaso' tē'huatarihuahuē'," tēnin. ⁵⁶ Yosē iráca pēnētērinso' co natētātēhuahuē', oshahuanēhua'. Oshahuanēhua' ni'ton, chiminacaso' ya'huērin. ⁵⁷ Ya'huēpirinhue', ¡ma noyacha Tata Yosēso' ni'ton, nisha'ērinpoa paya! Ina nohuanton, Quisocristo ya'huērētērinpoa'. Corosēquē chiminaton, sopai

minsërin. Nanpiantarahuaton, chimirionta' minsërin. Ina marë': "Yosparinquën," itahua'.

⁵⁸ Napoaton iyaro'sa' chiníquën cancantoco'. Nosororanquëma' ni'ton, pënënanranquëma': Ama nisha nisha yonquicosohuë'. Naporahuaton, paatoma' a'napita a'chintëra'piaco'. Siniro catahuahuachinquëma', co onporonta' topinan quëran a'chinaramahuë'. A'chinpatama', Yosëri nohuantërinsopita imasapi huachi.

16

Pahuantërinsopita catahuacaso' ya'huërinso'

¹ A'nanta' sha'huichinquëma', yonquico'. A'naquën imapisopita ma'sha pahuantarin ni'ton, parisitapi. Inapita catahuacaso marë' coriqui yaa'parama'. Carasi-aquë imapisopitanta' coriqui a'parapi. Inapita nani sha'huitërahuë coriqui yontonacaiso marë'. Inapoc-hachin canpitanta' sha'huitaranquëma'. ² Nani Tomio tahuëri niyontonpatama', coriqui acoco'. Nanitëramaso' acoco'. Na'con canahuatama', na'con quëtoco'. Pi'pian canahuatama', pi'pian quëtoco'. Nani simana inapohuatama', nicaponquëma' pa'pato, coriqui yontonamaso' quënanconarahuë. ³ A'naquëma' noya ni'namasopita huayonco' coriqui quëpacaiso marë'. Canconpato, quiricatarahuë huayonamasopita nohuitacaiso marë'. Nani quiricatahuato, inarë chachin huayonamasopita a'parahuë. Quirosarinquë quëparapi pahuantërinsopita quëtacaiso marë'. ⁴ Nanitohuato, canta' pa'samaraco. Pa'patoso', napopináchin pa'sarai.

Nicapon yapa'ninso'

⁵ Nicaponquëma' yapa'pirahuë', iporaso' co nanitërahuë'. Masitonia parti paca'huaso' ya'huërin. Nani ni'tontahuato, ya'huëramaquë pa'sarahuë.

⁶ Canpitataquë hua'quimiáchin yacaparanquëma'. O'napi tahuëri inaquë na'huëanatapo nimara. Ina quëran catahuaramaco a'na parti paca'huaso', topirahuë'.
⁷ Co topinan niraponquëmahuë'. A'na tahuëri Yosë nohuantohuachin, hua'qui' yacaparanquëma'.
⁸ Iporaso nipirinhüë' Ipiquoë ya'huato, a'chinárahüë. Pinticostisë tahuëri huarë' isëquë ya'huapo.
⁹ Yosë nohuanton, na'a piyapi'sa' isëquë yaimapi ni'ton, a'chintárahüë. A'naquënso' no'huipirinacohüë', pënëntárahüë. Na'amiachin imasapi.

¹⁰ Iya Timotio cantonpachinquëma', noya nontoco' noya cancanchin. Ca pochachin inanta' Yosë nanamën a'chinarin.
¹¹ Hui'napi nipirinhüë', ama nocancosohüë', noya natanco'. Noya nontatoma', catahuaco' isëquë huënanta'in. Ina ninarahuë. A'napita iyaro'sarë' canquimapon, ténahuë.

¹² Iya Aporosënta' sha'huitopirahuë'. “Iyaro'sa' pa'pachina', quëmanta' paquë',” itopirahuë', co ipora nohuantërinhuë'. Nanitohuachin, nicaponquëma' pa'sarin.

Tiquiapon pochin pënëninso'

¹³ Ama huë'ërëso pochin cancantatomarahuë', noya yonquico'. Ya'ipi cancanëma quëran natëmiatoco'. Ma'sha onpoapomarahuënta', chiníquën cancantoco'. Niachinicancanco'.
¹⁴ Ma'sona tëranta' nipatama', noya ninosoroatoma', nico'.

¹⁵ Istipano sa'inë chachin nohuitërama'. Iráca Acaya parti a'chinpatëra, inapita'ton Quisocristo imapi. Pëinënquë ya'huëpisopitanta' imasapi. Imatona', na'con catahuarinëinquëma'. Ya'ipi imapisopita catahuapi.
¹⁶ Inapitaso' noya natëco', ténahuë. A'napitanta' chiníquën catahuarinquëma' noya imacamaso marë'. Insosona ina pochin a'chintohuachinquëma', noya ni'co'.

¹⁷ Istipanasë, Portonato, Acaico, inapita isëquë cantihuachinacora, nóya cancantërahuë. Canpitaso' aquë ya'huatoma', co ni'namacohuë'. Inapitaso' ya'huërama quëran huëcatona', catahuarinaco.

¹⁸ Noya nontatonaco, achinicancaninaco. Canpitanta' achinicancaninënquëma', tënahuë. Cancoantahuachina', noya nicatoma', natanco'.

¹⁹ Ya'ipi imapisopita Asia parti ya'huëpiso' yonquiatënquëma', saludos a'patarinënquëma'. Aquira sa'inë chachin na'con yonquiatënquëma', saludos a'patarinquëma'. Pëinënquë niyontonpisopitanta' yonquirinënquëma'. Canpitanta' Sinioro imarama' ni'ton, na'con yonquirinënquëma'. ²⁰ Ya'ipicoi saludos a'patarainquëma'. Noya iyaro'sa' ya'huëco', tënai. Noya ninosoroatoma', nisë'quëco'.

²¹ Ca Paonoco na'con yonquiranquëma'. Caora imirahuë quëran isoíchin ninshitaranquëma'.

²² Insosona co Sinioro Quisocristo nosorohuachinhuë', Yosëri ana'inchin. ¡A'naroáchin Sinioro o'mantaquë'! tënahuë.

²³ Inaora nohuanton, Sinioro Quisoso catahuainquëma'. ²⁴ Ya'ipinquëma' Quisocristo imarama' ni'ton, nosororanquëma'. Nani ninshitëranquëma huachi.

Paono

Yosë nanamën

New Testament in Chayahuita (PE:cbt:Chayahuita)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chayahuita

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chayahuita

cbt

Peru

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chayahuita

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

2b907844-bec1-5cc7-a0e4-401d867c40e7